

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

van

WOENSDAG 22 JUNI 2016

Namiddag

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

du

MERCREDI 22 JUIN 2016

Après-midi

La réunion publique de commission est ouverte à 14.30 heures et présidée par M. Éric Massin.
De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.30 uur en voorgezeten door de heer Éric Massin.

01 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Evita Willaert aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het invoeren van gerichte controles inzake discriminatie op de arbeidsmarkt" (nr. 10736)
- mevrouw Nahima Lanjri aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "discriminatie op de arbeidsmarkt" (nr. 11954)
- mevrouw Zuhail Demir aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "discriminatie op de arbeidsmarkt" (nr. 12432)
- de heer Egbert Lachaert aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de gerichte controles inzake discriminatie op de arbeidsmarkt" (nr. 12492)
- de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "discriminatie op de arbeidsmarkt" (nr. 12595)

01 Questions jointes de

- Mme Evita Willaert au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'instauration de contrôles ciblés en matière de discrimination sur le marché du travail" (n° 10736)
- Mme Nahima Lanjri au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la discrimination sur le marché du travail" (n° 11954)
- Mme Zuhail Demir au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la discrimination sur le marché du travail" (n° 12432)
- M. Egbert Lachaert au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les contrôles ciblés en matière de discrimination sur le marché du travail" (n° 12492)
- M. Raoul Hedebouw au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la discrimination sur le marché du travail" (n° 12595)

01.01 **Evita Willaert** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, de werkgelegenheidsgraad in België kent een kloof van 23 % voor mannen en zelfs 28 % voor vrouwen op basis van een migratieachtergrond. Die kloof is in België jammer genoeg groter dan in eender welke andere EU-lidstaat. De OESO ziet een belangrijk causaal verband met discriminatie, dat nog altijd een structureel probleem is in ons land.

Volgens mijn fractie is het een kwestie van politieke wil om discriminatie doelgericht aan te pakken en bijkomende instrumenten te creëren. Uit welbegrepen eigenbelang is het hoog tijd om daar werk van te maken. De overheid is als eerste verantwoordelijk om een discriminatiewetgeving op te stellen en ook af te dwingen.

Uw voorstel om de zogenaamde *mystery calls* te gebruiken werd niet aanvaard door de regering. De meerderheid heeft wel een resolutie opgesteld ter invoering van gerichte controles inzake discriminatie op de arbeidsmarkt. Na meerdere debatten en hoorzittingen besloot mijn fractie om de regering het voordeel van de twijfel te geven en in te stemmen met deze resolutie. De meerderheid verbond er zich immers toe om die

resolutie zo snel mogelijk uit te voeren en vóór 31 december 2015 de nodige wetgevende en andere initiatieven te nemen. Het is meer dan hoog tijd voor een evaluatie van de genomen initiatieven.

Hoever staat u met de invoering van een systeem van gerichte controles bij de federale overheid als werkgever? Overlegde u met andere overheden over gerichte controles in alle overheidsinstellingen, instanties uit de openbare sector en instanties die in belangrijke mate met publieke middelen worden gefinancierd? Wat is het resultaat van dat overleg?

Is het samenwerkingsakkoord tussen Unia en de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten geëvalueerd? Welke voorstellen tot verbetering komen er uit die evaluatie?

U zou als minister de sociale partners aanzetten om in alle sectoren een systeem van zelfregulering uit te werken. Heeft men hierover overleg gepleegd? Wat was het resultaat daarvan?

In welke sectoren werden collectieve arbeidsovereenkomsten afgesloten met het oog op de invoering van een gedragscode inzake discriminatie en het opzetten van een systeem van zelfregulering en zelfcontroles?

Hoever staat het met de uitbouw van een systeem waarbij de sociale partners, indien zij ondanks de zelfregulering bij specifieke bedrijven aanwijzingen van discriminatie blijven vaststellen, de resultaten van de zelfregulering automatisch bezorgen aan de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten?

Voorziet u in een systeem waarbij gerichte controles bij bedrijven mogelijk zijn als stok achter de deur wanneer ze ondanks de zelfregulering toch hardnekkig blijven discrimineren?

01.02 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, een jaar geleden pleitte u voor gerichte controles of *mystery calls* – iedereen mag dat noemen zoals hij of zij dat wil – om de problemen van discriminatie op de arbeidsmarkt aan te pakken en desnoods met stok en wortel uit te roeien. U hebt dat voorstel toen voor eerste keer gedaan. De meerderheid heeft toen met de steun van de oppositie een resolutie goedgekeurd. Daarin werden verschillende voorstellen gelanceerd. Een aantal ervan hebben betrekking op de gerichte controles of de *mystery calls*.

We zijn bewust trapsgewijs te werk gegaan in de resolutie. Sensibilisatie en zelfregulering zijn goed. Als er wordt vastgesteld dat bepaalde sectoren daartoe niet komen of heel bewust een gebrekkige zelfregulering hebben, dan kan er worden ingegrepen. Hetzelfde geldt ook voor de sectoren waarin er een zelfregulering bestaat. Federgon is op dat vlak een goed voorbeeld. De meerderheid van zijn bedrijven doet het goed, maar een aantal andere bedrijven blijft een probleem veroorzaken. Daarom is in de resolutie opgenomen dat die bedrijven en ook de sectoren die niet aan zelfregulering doen, aan de inspectie kunnen worden doorgegeven. De inspectie kan dan gerichte controles, praktijktesten of *mystery calls* uitvoeren. In de resolutie is er sprake van gerichte controles. De bedoeling is om voor bewijzen te zorgen, zodat er een gerechtelijke vervolging mogelijk is. In de resolutie is opgenomen dat het bedrijf eerst de kans krijgt om te remediëren.

De eerste stap is dus sensibilisering en zelfregulering. Als dat niet gebeurt, wordt het bedrijf doorgegeven aan de inspectie. Dan volgt geen onmiddellijke bestraffing. Het bedrijf kan via SMART-maatregelen – specifiek, meetbaar, haalbaar, realistisch en tijdsgebonden – aantonen dat het discriminatie wel aanpakt en er op een andere manier mee omgaat. Als het daarin slaagt, is er geen probleem.

Voor de kleine groep die hardnekkig blijft discrimineren, kunnen gerichte controles uitgevoerd worden. Die moeten finaal door het gerecht worden beslecht. Dat systeem is in de resolutie opgenomen.

In de praktijk scoren de bedrijven bijzonder slecht op het vlak van het in dienst nemen van mensen met allochtone roots. België is de slechtste leerling van de Europese klas en bengelt helemaal onderaan op plaats 28.

Daar moet iets aan gedaan worden.

Ik heb dan ook de volgende vragen.

Hoever staat u met de uitvoering van de resolutie, meer bepaald met betrekking tot het opzetten van een dialoog om collectieve arbeidsovereenkomsten af te sluiten om tot een gedragscode te komen?

In welke mate hebt u al vooruitgang geboekt? Welke acties plant u nog?

De regering zou ook voorzien in een systeem waarbij de sociale partners de resultaten van de zelfregulering automatisch zouden bezorgen aan de Sociale Inspectie in het geval van aanwijzingen van discriminatie. De potentiële overtreder zou dan een termijn krijgen om zich in regel te stellen, waarbij de werkgever moet bewijzen dat hij duidelijke maatregelen heeft genomen. Ik had het hier daarnet al over: dat zijn die SMART-maatregelen. Lukt dat niet, dan kunnen er dus anonieme controles of gerichte controles uitgevoerd worden. Wij hadden in onze resolutie uitdrukkelijk opgenomen dat dit eigenlijk vorig jaar al in orde had moeten zijn.

Le **président**: Madame Lanjri, je vous demanderais d'aller à l'essentiel car vous avez droit à 2 min 30 pour poser votre question et 5 minutes se sont déjà écoulées! Ce n'est pas correct vis-à-vis de vos collègues.

01.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, ik zou willen vragen naar de stand van zaken.

01.04 Egbert Lachaert (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik zal het korter houden.

Mijnheer de minister, wij hebben onlangs de Eurostat-publicatie gehad van 6 juni 2016 over de activiteitsgraad van niet-EU-burgers. Daaruit bleek – maar dat is geen verrassing voor ons – dat wij voor bepaalde kansengroepen nog altijd een heel lange weg af te leggen hebben, dit ondanks de resolutie die we een jaar geleden samen naar buiten gebracht hebben.

We blijven dus met een achterstand zitten voor mensen met een migratieachtergrond. Op een eerdere vraag van collega Van Quickenborne over hetzelfde thema hebt u geantwoord dat u in eerste instantie kijkt naar zelfregulering binnen de relevante sectoren. Discriminatie bij de aanwerving is een probleem dat zich in alle sectoren voordoet. We moeten het probleem dan ook breed aanpakken, niet alleen in de sector van de dienstencheques, waarover we al uitvoerig gediscussieerd hebben, ook over de *mystery calls* die in die sector aanwezig zijn.

Ik heb drie concrete vragen. Welke resultaten zijn er nu één jaar na de goedkeuring van de resolutie? Welke punten van de resolutie zijn reeds uitgevoerd en welke nog niet?

Zijn er reeds andere sectoren dan de dienstenchequessector die een akkoord hebben bereikt en waar er binnenkort gerichte controles zullen worden uitgevoerd?

Hoever staat het met de evaluatie van de antidiscriminatiewetgeving?

01.05 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Mijnheer de minister, een undercoverreportage van het tv-programma Koppen in 2012 en een onderzoek in 2015 van het Minderhedenforum toonden aan dat meer dan 60 % van de dienstenchequebedrijven inging op de vraag van klanten om te discrimineren. Meerderheid over minderheid werd dit gedrag in de sterkste bewoordingen veroordeeld. Ondertussen zijn we een jaar verder. Jammer genoeg blijft discriminatie voor veel mensen in Vlaanderen dagelijkse kost.

In de pers verscheen recent een concreet voorbeeld. Mohamed Kabendji, 27 jaar oud, is Brusselaar van Algerijnse afkomst. Ondanks zijn diploma in computergraphics, zijn meer dan doorsnee computerkennis en de tientallen sollicitatiebrieven die hij verstuurde, kreeg hij geen enkel antwoord. Hij is jong en ambitieus, heeft een diploma en spreekt de taal. Toch lukte het de 27-jarige Mohamed niet om een job te vinden. En dus zat er volgens de 27-jarige man niets anders op dan officieel van naam te veranderen. Plots was hij Kyan en kwamen de antwoorden op zijn brieven wel binnen. Twee weken later had hij werk en nu krijgt hij aanbiedingen bij de vleet.

Precies een jaar geleden werd in de plenaire vergadering een resolutie goedgekeurd van de meerderheidspartijen. In deze resolutie lag de nadruk op zelfregulering en bewustmaking. De deur werd opengezet voor *mystery calls*, maar alleen in de publieke sector. Er moet zeker nog heel veel aan bewustmaking gedaan worden.

Door de nadruk te leggen op zelfregulering, worden discriminerende bedrijven uit de wind gezet. We willen dat de overheid een systeem op touw zet met vergelijkende praktijktesten, waardoor we discriminatie objectief in beeld kunnen brengen en effectief kunnen bestraffen. Overal waar discriminatie nog bestaat, moeten we het met wortel en al kunnen uitroeien. Dat is het enige middel om dit soort problemen

doeltreffend te bekampen.

Mijnheer de minister, wat zijn de resultaten van het beleid dat deze regering voert tegen discriminatie?

Bent u het eens dat het inzetten op zelfregulering niet de verhoopte resultaten oplevert?

Bent u bereid om de piste te onderzoeken om een gelijkheidsagentschap op te richten dat systematisch discriminatietesten uitvoert om discriminatie op onze arbeidsmarkt consequent op te sporen en uit te roeien?

01.06 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, dat zijn heel wat vragen, die ik hopelijk afdoende zal kunnen beantwoorden. Dat zal zo dadelijk blijken.

Conform het sporenbeleid dat werd ontwikkeld in de resolutie, wordt er nu in de eerste plaats – dat was ook zo afgesproken – aan zelfregulering binnen relevante sectoren gewerkt. De sociale partners van het paritair comité 23.01 hebben als eerste het initiatief genomen om over dit thema op diverse domeinen actiepunten uit te werken, zodat er van een globale aanpak sprake is. Het betreft zowel initiatieven die de sociale partners zullen nemen in het kader van het sectoraal overleg als aanbevelingen aan de betrokken overheden en andere instanties omtrent het thema.

De besprekingen zijn gestart in juni 2015 en lopen momenteel. Uit de verslagen die ik regelmatig ontvang van de voorzitter van het betrokken paritair comité, blijkt dat er al stevig werd doorgewerkt. Ik heb de goede hoop dat er een akkoord uit de bus zal komen en ik zal de aanbevelingen van de sectorale sociale partners natuurlijk zeer ter harte nemen.

Ik wil ook uitdrukkelijk zeggen dat wij de zaak niet alleen op de voet volgen; als er eind deze maand geen akkoord uit de bus komt, zullen wij zelf een initiatief nemen. Wij hebben voldoende tijd gegeven voor de bespreking door de sociale partners van het betrokken paritair comité. De tijd dringt, want het einde van de maand is niet meer veraf. Als de gesprekken een goed resultaat opleveren – nogmaals, ik heb er goede hoop op – kunnen wij de *best practices* uittesten, evalueren en andere gevoelige sectoren ook stimuleren om dezelfde oefening te maken, wat natuurlijk altijd wat tijd vraagt.

U weet dat ik in de tussentijd al bepaalde werkwijzen waarin ik geloof, regelmatig toepas. Die werkwijze bestaat erin dat ik alles doe om een gedragen akkoord tussen sectorale sociale partners de ruimte en de tijd te geven, want zij zijn degenen die het akkoord uiteindelijk moeten uitvoeren. Zodra het akkoord er is, kunnen wij stap voor stap verdergaan. Net zoals een aantal van de commissieleden ga ik voor een resultaat op de lange termijn. Ik wil voorkomen dat de uitvoering van akkoorden dode letter blijft.

Wij blijven dus werken aan de gefaseerde aanpak. Uiteindelijk kan dat uitmonden in een wettelijk initiatief. Dat laatste zal, nogmaals, afhangen van de uitkomst van het sociaal overleg en van de wijze waarop de administratie Toezicht op de Sociale Wetten hierop binnen haar wettelijk beschikbare onderzoeksbevoegdheden kan inspelen, zonder wetsaanpassing als het kan, met een wetsaanpassing als het moet.

Ik denk dat het nu nog iets te vroeg is om juist te kunnen inschatten of er nog een wetsaanpassing moet komen. Elk efficiënt antidiscriminatiebeleid moet uiteindelijk beschikken over een afdoend handavingsinstrument. Wanneer er geen handavingsinstrument is, zal ook de efficiëntie van het antidiscriminatiebeleid daaronder lijden. Mijn inspectiedienst Toezicht op de Sociale Wetten heeft intussen met haar contactpersonen bij het vroegere Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, thans Unia, afgesproken om zodra de interne reorganisatie bij Unia rond is, met hen en het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen samen te zitten en te zien hoe de uitvoering van gerichte controles in de toekomst technisch zou kunnen opgestart worden, en welke rol Unia en het Instituut daarbij ter aansturing en/of ondersteuning zouden kunnen spelen. Dat is een belangrijke stap en een belangrijk element uit het dossier.

Tevens zal het de gelegenheid vormen om het samenwerkingsprotocol tussen Toezicht op de Sociale Wetten en het vroegere Centrum te evalueren en, zo nodig, bij te sturen in functie van de uitkomst van de sectorale afspraken inzake zelfregulering. Ook het recentere samenwerkingsakkoord tussen het TSW en het Instituut kan in dat licht zo nodig ook verfijnd worden. Het TSW, dat had u al begrepen, is de inspectiedienst Toezicht op de Sociale Wetten. Daar was al een recenter samenwerkingsakkoord en dat kan verder verfijnd worden met het Instituut.

Wat de oprichting van een gelijkheidsagentschap betreft, waarvoor sommigen pleiten, kan ik meegeven dat Unia, het vroegere Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, binnenkort komt met een evaluatie van het antidiscriminatiebeleid of -wetgeving. Het is van belang alles dan eens op tafel te leggen, maar niet zonder kennis van zaken te pleiten voor een bijkomend agentschap. We moeten daar zeer zorgvuldig mee omspringen, ook al omdat dit natuurlijk een budgettaire implicatie heeft. Wanneer die evaluatie er is, kunnen we dat debat wat mij betreft zeker voeren.

Die honderdduizend controles lossen natuurlijk niet alles op. Nemen we bijvoorbeeld de sector van de dienstencheques die ook aan bod is gekomen: daar is de klant een particulier die geen reguliere werkgever is. Een onderzoek naar de gebruiker noodzaakt het binnendringen in zijn private leefwereld. Dit is quasi onmogelijk en bovendien niet wenselijk.

In het geval van de uitzendbedrijven is dit probleem minder prominent aanwezig. De klant is bijna steeds een onderneming. Bovendien heeft deze sector inmiddels een hele weg afgelegd. Zelfregulering is dus wel nodig. Zoals ik juist heb aangegeven, sluit ik een wettelijk initiatief niet uit, maar ik doe dit ook maximaal in samenspraak met de sector.

Le **président**: Monsieur le ministre, vu la multiplicité des questions, je peux comprendre que vous ayez pris un peu plus de temps pour y répondre.

01.07 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik versta deels het argument dat de nodige tijd moet worden genomen om het goed te doen, maar anderzijds zitten we nu al in de problemen met de timing. We moeten daar duidelijk in zijn. December 2015 hebben we helemaal niet gehaald.

Op het einde van de resolutie staat ook te lezen dat binnen een termijn van twee jaar heel het systeem, dat mevrouw Lanjri uitvoerig heeft beschreven, moet worden ingevoerd in de sectoren en de bedrijven waar er problemen zijn. Eigenlijk hebben we daar nog maar één jaar voor. Dat is zeer krap.

Ik begrijp dat op dit moment in één sector gesprekken aan de gang zijn die hopelijk zullen kunnen worden afgerond. Eén sector is niet veel. Laat die dan hopelijk een voorbeeld zijn. Dit gaat toch echt wel ten koste van heel veel mensen, ouderen en jongeren, die echt hun best doen, maar die heel veel goesting en geloof in onze maatschappij verliezen omdat de kansen, die zij dan wel grijpen, uiteindelijk tot weinig leiden.

Ik zou dan ook bij u willen aandringen om te doen wat u kunt.

01.08 Minister Kris Peeters: (...)

01.09 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Dat is één sector.

U hebt volgens mij ook niet echt geantwoord op mijn vraag over de federale overheid, die zelf gerichte controles zou gaan uitvoeren.

01.10 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, in de resolutie hebben wij heel duidelijk de twee sporen bewandeld. Enerzijds is er de zelfregulering die vanuit de sectoren komt. Daar is het belangrijk dat er cao's worden afgesloten. Anderzijds – en dat is geen spoor dat pas nadien kan worden gevolgd – moet men heel duidelijk de inspectie Toezicht op de Sociale Wetten het wettelijk kader of de mogelijkheid geven om in te grijpen via gerichte controles. Dat initiatief zou u nu al kunnen nemen omdat we nu al op het terrein zien dat sectoren zoals Federgon al langer dan twee jaar die zelfregulering hebben. Als men het instrument van de inspectie nu ontwikkelt, kan men het ook toepassen. Men zal dan niet moeten wachten tot de twee jaar voorbij zijn. Ontwikkel het instrument nu al, geef de inspectie Toezicht op de Sociale Wetten het wettelijk kader om te kunnen ingrijpen. Maak daar nu alstublieft al werk van, wacht daar niet mee.

Mijnheer Hedeboom, u hebt het compleet verkeerd. De resolutie die wij voorgesteld hebben, maakt het wel degelijk mogelijk dat die gerichte controles zowel bij de overheid als uiteraard evengoed in de privésector kunnen, zij het natuurlijk na een hele cascade van maatregelen. We geven mensen en sectoren effectief de kans om eerst aan zelfregulering te werken, dan aan remediëring, dan aan een plan samen met de inspectie en dan als laatste kan er eventueel gerechtelijk worden opgetreden. Het is echter wel degelijk mogelijk dat die gerichte controles van de inspectie ook op de privésector van toepassing zijn. Ik zou dus willen vragen om geen zaken te zeggen die niet juist zijn of om de zaken niet verkeerd voor te stellen.

01.11 Egbert Lachaert (Open Vld): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik sluit mij aan bij de interpretatie of de duidelijke lezing van de resolutie die wij vorig jaar hebben opgesteld. Ik begrijp dat de aanpak trapsgewijs is en dat eerst wordt getracht een overleg te hebben met zeker één sector die er al enorm mee bezig is.

Het betreft echter een breder probleem. Wij kunnen natuurlijk niet – ik moet mij ter zake aansluiten bij de andere vraagstellers – blijven wachten.

Ik heb dus een engagement van uw kant genoteerd: indien het sectoraal sociaal overleg niet tot oplossingen zou leiden, zult u het primaat van de politiek laten spelen en een initiatief nemen, wat ik in dit dossier en in andere dossiers alleen maar kan ondersteunen.

01.12 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Mijnheer de minister, mij interesseren geen teksten maar feiten.

Mevrouw Lanjri, mijn bilan na een jaar is dat wij een jaar geleden hebben voorspeld dat die trapsgewijze aanpak als excuus zou dienen om nu geen maatregelen te moeten treffen. Dat is ook aan het gebeuren.

Wij zijn met één sector bezig. Wij weten dat het probleem zo groot is. Ik zou veeleer denken dat wij het erover eens zijn dat de resolutie het probleem openliet. Blijkbaar wordt met beide voeten gesprongen om het niet toe te passen.

Ik hoor uw enthousiasme en zelf ben ik ook enthousiast. Ik ben heel benieuwd om te weten wat eind juni 2016 uit de onderhandelingen zal komen, wat de fameuze autoreguleringen en maatregelen zullen zijn waarover het gaat, alsook wat efficiënt zal zijn. Mijnheer de minister, ik stel voor dat u ons zo vlug mogelijk over die efficiëntie informeert. Ik zal er u meteen bij vertellen dat ik, behalve *mystery calls*, echt niet inzie welke andere maatregelen wij op dit moment kunnen treffen.

U sprak daarstraks over bedrijven die op elke discriminatieaanvraag ingaan. Hoe zullen wij, behalve via *mystery calls*, kunnen testen dat die bedrijven er niet op ingaan? Zij mogen er immers niet op ingaan, zelfs niet voor een klant die erom vraagt.

Ik ben dus heel benieuwd naar wat eind juni 2016 uit de bus zal komen. Vóór de vakantie zullen wij de resultaten dus nog kunnen beoordelen. Wij zullen op dat moment het politieke debat aangaan over de vraag of wat in de cao staat, al dan niet genoeg is.

Wij zullen dus wachten op de sector. Begin juli 2016 begint het debat over de vraag of het genoeg is. Ik geef u bijgevolg alvast een afspraak in de commissie voor de Sociale Zaken.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: La question n° 11169 de M. Stefaan Vercamer est transformée en question écrite.

Au point 8 de notre agenda, nous avons les questions jointes n°s 11411 et 12281 de M. Daerden, 12083 de M. Vercamer et 12596 de M. Hedebouw. M. Vercamer transforme sa question n° 12083 en question écrite.

Monsieur Hedebouw, désirez-vous attendre l'arrivée de M. Daerden pour poser votre question?

01.13 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Nous pouvons attendre, monsieur le président.

02 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de vervanging bij tijdelijke werkloosheid" (nr. 11433)

02 Question de Mme Nahima Lanjri au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la sous-traitance en cas de chômage temporaire" (n° 11433)

02.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, in april keurde het Parlement het wetsontwerp

houdende diverse bepalingen goed, samen met enkele amendementen die betrekking hadden op de aanpassing van de responsabiliseringsbijdragen van werkgevers in geval van economische werkloosheid. De Groep van Tien bereikte een akkoord tussen de sociale partners om misbruiken met onderaanneming in geval van tijdelijke werkloosheid tegen te gaan. Dit mag niet gecombineerd worden met de vervanging van een werknemer die tijdelijk werkloos is gesteld. Dat staat ook in cao nr. 53, artikel 2: "Het werk dat normaal verricht wordt door de werknemer die tijdelijk werkloos gesteld wordt, mag door de werkgever niet aan derden worden uitbesteed tijdens de duur van de tijdelijke werkloosheid."

Via onderaanneming gebeurt dat soms toch. De werknemer wordt dan vervangen door een goedkoper iemand. Dan spreken we over misbruik of dumping. Soms is het geen vorm van misbruik, maar worden de sociale bijdragen in het land van herkomst betaald. Zowel de overheid als de vervangen werknemer is er wel het slachtoffer van.

Mijnheer de minister, hoe hoog schat u het bedrag in van de jaarlijkse kosten voor de overheid van deze vorm van misbruik?

Hoever staat het met de uitvoering van het onderdeel van het akkoord van de Groep van Tien van eind vorig jaar? Welke stappen moeten er nog worden gezet? Wanneer denkt u deze vorm van misbruik van tijdelijke werkloosheid in de praktijk op een sluitende manier te kunnen detecteren en vermijden?

02.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, in het kader van de alternatieve besparingen inzake de tijdelijke werkloosheid heeft de Groep van Tien op 9 december 2015 een voorstel gedaan tot gerichte strijd tegen de schendingen van het stelsel van de tijdelijke werkloosheid. Het betreft dan voornamelijk werkgevers die de tijdelijke werkloosheid inroepen voor hun eigen werknemers, terwijl zij een beroep doen op een onderaannemer om het werk uit te voeren dat deze werknemers hadden moeten doen.

In toepassing van dit akkoord van de Groep van Tien heb ik mijn administratie verzocht een geschikt wetgevend kader uit te werken dat de RVA in staat zal stellen op een doeltreffende wijze tegen zulke misbruiken op te treden. Zoals de Groep van Tien trouwens benadrukt, ik citeer, "moet deze regelgeving weloverwogen worden opgesteld en mag ze geen bijkomende administratieve formaliteiten met zich meebrengen, noch de mogelijkheid om beroep te doen op onderaanneming op zich viseren".

Wij hebben een eerste ontwerp ontvangen en zullen dat zo snel mogelijk afronden. Dit is echter een vrij complexe zaak om in een wettekst te krijgen. Er is hard aan gewerkt en wij hebben de eerste teksten van de RVA gekregen.

Het is thans onmogelijk de impact van dit soort misbruiken van tijdelijke werkloosheid te berekenen. Dit zal slechts mogelijk zijn wanneer het regelgevend kader zal zijn uitgewerkt, waardoor controles en vaststellingen mogelijk zullen worden. In de toekomst zullen wij dat wel weten, ervan uitgaande dat elk misbruik best niet gebeurt en voorkomen wordt.

Bovendien wens ik te benadrukken dat de andere voorziene maatregelen op het vlak van tijdelijke werkloosheid werden verwezenlijkt. Het zijn er twee.

Ten eerste, de verhoging van de responsabiliseringsbijdragen verschuldigd door de werkgevers die overmatig gebruikmaken van het systeem van tijdelijke werkloosheid voor arbeiders. Deze wijziging heeft uitwerking met ingang van 1 april 2016. Het gaat dan over artikel 26 van de wet van 16 mei 2016 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken.

Ten tweede, de mogelijkheid voor ondernemingen die als onderneming in moeilijkheden worden erkend, om bedienden in tijdelijke werkloosheid te stellen. Dat is artikel 28 van bovenvermelde wet. Dit artikel treedt op 2 juni 2016 in werking. Met andere woorden, dit is nu al van toepassing.

02.03 **Nahima Lanjri** (CD&V): Mijnheer de minister, u werkt aan regelgeving die er zo snel mogelijk moet komen. Kunt u ons een indicatie geven wanneer u daarmee naar het Parlement komt of moet zij niet naar het Parlement komen?

02.04 Minister **Kris Peeters**: (...)

02.05 **Nahima Lanjri** (CD&V): Dit jaar, maar niet vóór het reces?

02.06 Minister **Kris Peeters**: Als dat mogelijk is wel, maar het is een vrij complex gegeven. Ik denk dat het zeker nog dit jaar zal zijn. Als het vóór het zomerreces kan, zullen wij dat ook zeker doen, maar dat hangt een beetje af van de technische discussies die nog worden gevoerd. Sommigen dringen erop aan dat ook dat deel wordt uitgevoerd. Ik zal het doen *as soon as possible*.

02.07 **Nahima Lanjri** (CD&V): Wij zullen het dan ook met veel enthousiasme goedkeuren.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

03 Questions jointes de

- M. Frédéric Daerden au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "d'autres instruments de modernisation" (n° 11411)

- M. Stefaan Vercamer au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la reprise de la concertation sociale après les grèves" (n° 12083)

- M. Frédéric Daerden au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les rencontres avec les partenaires sociaux" (n° 12281)

- M. Raoul Hedebouw au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la reprise de la concertation sociale après les grèves" (n° 12596)

03 Samengevoegde vragen van

- de heer Frédéric Daerden aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "andere moderniseringsinstrumenten" (nr. 11411)

- de heer Stefaan Vercamer aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de heropstart van het sociaal overleg na de stakingen" (nr. 12083)

- de heer Frédéric Daerden aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de ontmoetingen met de sociale partners" (nr. 12281)

- de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de heropstart van het sociaal overleg na de stakingen" (nr. 12596)

03.01 **Frédéric Daerden** (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, début mai, vous avez clairement annoncé dans la presse que l'annualisation du temps de travail et d'autres éléments importants de votre réforme ne seraient pas soumis à la concertation sociale. Cette information, qui m'a surpris, était reprise dans un article du *Soir*. Les seuls éléments de votre réforme qui pourraient faire l'objet d'une négociation sont, je vous cite, "d'autres instruments de modernisation".

Je ne comprends pas bien comment un élément de flexibilité aussi important que l'annualisation du temps de travail ne serait pas soumis à la concertation. C'est un élément central de votre réforme avec notamment l'aspect de retirer de la convention collective sectorielle ou d'entreprise l'élément des 38 heures et l'annualisation du temps de travail. Lorsque ces éléments sont repris dans la convention collective, cela permet d'avoir un contrôle *a priori* des partenaires sociaux et d'éviter qu'un travailleur ne soit individuellement à la merci de son employeur. Et non! Vous allez dans le sens de cette flexibilité généralisée, de l'affaiblissement du travailleur face à son employeur et de soustraire la réflexion à la concertation sociale. Voilà le contexte dans lequel nous nous trouvons!

À ce sujet, monsieur le ministre, mes questions sont les suivantes. Quels sont les "autres instruments de modernisation" qui seront soumis à concertation? Comment prévoyez-vous d'organiser la concertation en ce qui concerne ces instruments? Comment garantir l'inclusion d'une réflexion sur la qualité de l'emploi, la sécurité et la santé au travail dans des conventions sectorielles alors que vous les videz par votre système? Le système de concertation que vous imaginez dans le cadre de votre réforme en tient-il compte?

En ce qui concerne le calendrier, vous aviez annoncé que vous vous impliqueriez personnellement dans la relance des discussions avec les partenaires sociaux. Si mes informations sont bonnes, début juin, vous

aviez reçu les représentants des travailleurs et par après, ceux des employeurs. Pourriez-vous nous indiquer quelles étaient, lors de ces discussions, les inquiétudes des représentants des travailleurs à l'égard de vos mesures? Quelles explications leur avez-vous données? J'aimerais savoir ce qu'il en est également des représentants des employeurs. Quel est le contexte de ces discussions et comment comptez-vous avancer?

Vous les avez reçus séparément. Y aura-t-il un véritable espace de négociation, avec une concertation entre eux, ou allez-vous simplement les écouter séparément? Dans ce cas, on est très loin de la notion de concertation sociale. Si vous voyez de temps en temps l'un et de temps en temps l'autre et que vous faites votre synthèse, nous ne sommes pas dans ce qu'on appelle la concertation.

03.02 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Monsieur le ministre, les dernières semaines, des débats ont été organisés par la Centrale nationale des employés du côté néerlandophone, la LBC. Était notamment présent au premier de ces débats à Gand, l'un de vos collaborateurs de cabinet qui a informé la salle, lors d'une réponse, qu'il y avait bien un texte relatif à la loi Peeters, c'est-à-dire les différentes réformes dont vous parlez. Il a également précisé que ce texte était depuis deux semaines déjà sur le bureau de la direction de l'ACV. Cela me fait dire qu'on négocie à haut niveau un texte. Pouvons-nous avoir accès à ce texte, en tant que députés? Il y a visiblement une base matérielle qui est déjà communiquée sur votre vision. C'est un peu l'un des problèmes dans les débats que nous avons. On ne sait finalement pas ce qu'il y a ou non dans votre fameuse loi Peeters. Nous serions curieux de la voir aussi. Peut-on donc en disposer?

Lors de ce débat à Gand, d'ailleurs, dans lequel j'avais quelques amis présents et très intéressés, votre collaborateur a reçu beaucoup de questions. C'était assez sportif ce soir-là. Votre collaborateur a également communiqué que "vu la désinformation faite par la CSC, le ministre n'était pas du tout chaud pour encore participer à ce type de débat."

On assiste aujourd'hui à un combat de l'information. Pourriez-vous nous donner un peu plus de matière sur cette loi Peeters au sujet de laquelle vous communiquez beaucoup mais sur laquelle nous avons peu de concret?

Bevestigt de minister dat zijn kabinet een deelname aan een debat van de KAJ weigerde wegens desinformatie van het ACV?

Is de regering bereid om in het kader van de onderhandelingen met de vakbond haar wetten nog aan te passen? Waar zit men nu in deze discussie?

Acht de minister het nog mogelijk om de geplande interprofessionele acties van overmorgen, van september en oktober nog te vermijden door in te zetten op het sociaal overleg?

03.03 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, chers collègues, monsieur Daerden, mijnheer Hedebouw, en avril, le gouvernement a pris une décision concernant le travail faisable et maniable. Je pense que vous avez bien pris connaissance et lu cette notification relative au travail maniable et faisable. Celle-ci contient, d'une part, des mesures reprises dans un socle d'application générale et, d'autre part, des mesures reprises dans un menu à activer par les secteurs et les entreprises.

Die maatregelen zijn zowel werknemer- als werkgevergeoriënteerd. De doelstelling is zowel het wendbaar als het werkbaar werk te veralgemenen. Een aantal maatregelen komt de flexibiliteit op vraag van de werknemer ten goede.

La mesure obligatoire relative à la formation et au télétravail occasionnel, l'épargne-carrière, l'extension du crédit-temps et le congé palliatif sont d'autres mesures explicitement orientées par le travailleur. J'ai déjà eu l'occasion d'expliquer en détail cette notification devant cette commission.

Pendant la période des élections sociales, j'ai choisi de ne pas avoir de contacts bilatéraux ou autres avec les partenaires sociaux. À l'issue de cette période, j'ai toutefois eu des contacts discrets avec les organisations de travailleurs et, évidemment, les organisations d'employeurs. Le but de ces contacts est de restaurer la confiance entre les partenaires sociaux, de sorte qu'ils puissent reprendre le dialogue relatif au thème du travail maniable et faisable, et ce soit au sein du Groupe des Dix, soit au sein du CNT.

Entre-temps, je prépare les textes du projet de loi donnant exécution de la notification du Conseil des ministres d'avril 2016. Ces textes vous seront soumis en temps utile.

Omdat ik begrijp dat sommige leden, zoals de heer Hedebouw, bijeenkomsten van het LBC bijwonen, wil ik voor alle duidelijkheid zeggen dat de teksten te gepasten tijde voorgelegd zullen worden aan de sociale partners en de regering. Daar wil ik heel duidelijk aan toevoegen dat er op dit moment nog geen teksten van wetsontwerp gedeeld zijn met de sociale partners, noch met andere kabinetten. Die teksten zijn natuurlijk in voorbereiding, ze zullen te gepasten tijde worden verspreid.

Ik heb inderdaad beslist om niet deel te nemen aan debatten zolang er geen ontwerp teksten gedeeld zijn. Er kan immers pas informatie gegeven worden op basis van ontwerp teksten die gedeeld en bediscussieerd kunnen worden.

Er is over de zogenaamde wet-Peeters al veel gezegd en geschreven en dat is toch wel bijzonder. Er bestaat een algemene notificatie, die in wetteksten omgezet moet worden, maar die wetteksten moeten voorgelegd worden aan de regering en moeten ook hier in de Kamer nog besproken worden. Toch heeft iedereen het nu al over de wet-Peeters. Zonder dat de wetteksten zelf uitgebracht zijn, wordt er informatie over gelanceerd met heel veel onjuistheden en soms grove fouten. Populistische partijen werken aan die verspreiding graag mee en dat is natuurlijk wel hun democratisch recht, maar ik denk dat het belangrijk is dat de wetteksten zeer zorgvuldig opgesteld worden, om ze pas dan te bespreken.

Nogmaals wil ik onderstrepen dat ik het uitbrengen van al die pamfletten en desinformatie zeer betreurenswaardig vind. Vaak wordt op een ongenueanceerde en sloganske wijze de inhoud van het wetsontwerp uitgelegd, terwijl nog niemand dat wetsontwerp gelezen heeft, dus zonder dat de betrokken publicisten beschikken over de concrete teksten.

Wie de werknemers een dienst wil bewijzen – sommigen vinden dat heel belangrijk, mijnheer Hedebouw –, kan best ophouden met onjuiste informatie de wereld in te sturen en de mensen onnodig ongerust te maken.

Om zulke zaken te voorkomen, neem ik nu niet deel aan debatten, omdat die een averechts effect kunnen hebben en het sociaal overleg bemoeilijken.

Monsieur Daerden, j'espère que vous avez bien compris que le but final est d'avoir une négociation au sein du Groupe des Dix ou au CNT et de faire tout ce qui est possible pour trouver une solution dans une atmosphère plus positive qu'elle ne l'est actuellement.

Le **président**: Monsieur Daerden, êtes-vous satisfait?

03.04 Frédéric Daerden (PS): Cela se voit, monsieur le président. Monsieur le ministre, je me réjouis d'entendre que vous voulez restaurer la confiance. Vous l'aviez déjà dit, vous le confirmez aujourd'hui. J'estime cependant que ce n'est pas encore le cas, sinon nous connaîtrions un autre climat social global. Il y a encore beaucoup de travail à faire, mais puisque telle est votre volonté, je suis convaincu que vous ferez ce qu'il faut pour y arriver.

Pour ce faire, il faut en effet laisser au Groupe des Dix et au CNT un espace pour la négociation. Il faut aussi permettre qu'en aval, on puisse ajuster, modifier ce qui a été annoncé comme quelque chose de décidé. J'entends bien qu'il ne s'agit que de notifications et pas encore de textes de loi. La notification contient quand même des grands principes qui posent problème.

Doit-on considérer que ce qui est dans la notification est immuable et que c'est bouclé? Dans ce cas, la place laissée à la négociation serait très marginale. Ou y a-t-il un véritable espace de négociation?

03.05 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Monsieur le ministre, il y avait quelque part une confusion en ce sens qu'un de vos collaborateurs a dit, dans un débat public, qu'il y avait un texte. On se demande donc s'il y aurait eu des négociations derrière les rideaux à partir d'un texte. En tant que député, il est normal d'avoir envie d'être concerné dans le débat le plus tôt possible. Nous avons étudié de très près vos notifications. C'est bien la preuve que nous respectons le travail que vous faites, puisque nous avons mobilisé beaucoup d'énergie à essayer de comprendre la philosophie de ce qui n'est pas encore la loi Peeters mais dont on sait qu'elle est sur le point d'arriver. Avec ce type de loi, vous rentrez dans l'histoire. Une loi portera votre nom!

Sur la question des enjeux et des discussions, vous parlez de désinformation; nous verrons ce qu'il en est réellement. Nous n'avons jamais dit que la semaine des 45 heures serait une généralité.

(...): (...)

03.06 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Non! Par contre, je suis intervenu en séance plénière et là, visiblement, la majorité était un peu mal à l'aise en lisant votre texte - il en faut quand même qui défendent vos textes et qui les lisent au Parlement – qui évoquait les 45 heures de travail par semaine. Car voilà la question; l'enjeu.

Soit vos réformes changent quelque chose, auquel cas dites-nous ce que ce sera, soit elles ne changent rien. Dans ce dernier cas, arrêtez de faire des propositions.

J'ai l'impression que c'est toujours la même chose avec le gouvernement, qui annonce qu'il va changer plein de choses et qui, dès qu'on le critique, rétorque qu'on l'a mal compris et qu'en fait, on ne veut rien changer. Il faudrait savoir de quoi il retourne!

Ici, l'enjeu est de savoir si un travailleur pourrait être confronté individuellement à une discussion au sujet des 100 heures supplémentaires, pouvant aller jusqu'à 143 heures. Le ministre peut-il nous confirmer que ce ne sera pas individualisé, qu'il n'y aura pas 100 heures supplémentaires – à raison de deux par semaine – à négocier avec les travailleurs? Oui ou non? Et nous n'avons pas de réponse à cette question.

Le gouvernement organise lui-même une forme de désinformation diffuse, en ne soumettant pas des textes clairs sur les réformes qui viendront. Et j'espère que dans les semaines à venir, on nous parlera. Monsieur le ministre, quand est-ce "en temps utile"? Ce serait intéressant pour le débat démocratique et pour savoir quand il faut organiser des manifestations.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Question de M. Éric Massin au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le nouveau système de bonus pour les entreprises" (n 11504)

04 Vraag van de heer Éric Massin aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het nieuwe bonussysteem voor de bedrijven" (nr. 11504)

04.01 Éric Massin (PS): Monsieur le ministre, en Belgique, pour récompenser tout ou partie de son personnel, une entreprise peut distribuer un bonus collectif. Par exemple, si le bonus se chiffre à 100 euros, les employés recevront un montant net en poche d'environ 65 euros. Le texte de la convention collective de travail n°90 précise que l'avantage "doit être calculé indépendamment des appréciations, prestations et résultats individuels". Cela signifie qu'il n'y a pas d'avantage individuel et pas de lien entre l'avantage et la productivité du travailleur individuel, ce qui exclut le risque d'individualisation des conditions de travail.

De plus, le caractère collectif de l'avantage implique qu'il doit s'appliquer à toute l'entreprise, à un groupe d'entreprises ou à un groupe bien défini de travailleurs. Il convient de souligner ici l'importance de la loi anti-discrimination.

Pourtant aujourd'hui, grâce à un nouveau système de bonus fiscalement intéressant, les entreprises disposent d'une nouvelle forme d'avantage pour rémunérer leurs employés: un budget spécialement destiné à financer différents services à domicile. Le montant que reçoit alors l'employé peut être plus élevé qu'en termes de bonus collectif; il ne disposera pas de cette somme sur son compte à vue, mais bien sous forme d'un budget à utiliser sur ResQ-Online. Cette plate-forme regroupe différents prestataires de services auxquels il peut faire appel pour l'aider à réaliser l'ensemble de ses tâches ménagères ou bien des travaux de réparation. Il peut même s'adjoindre les services d'un chauffeur en cas de fatigue, par exemple.

Ces prestataires de services appliquent des tarifs horaires assez élevés, de l'ordre de 29 euros par heure. Comparés aux titres-services, la différence de tarif est substantielle.

En outre, ce bonus n'est pas un bonus collectif mais un bonus qui peut être accordé de manière individuelle à un employé. L'employeur et l'employé peuvent également s'accorder sur la fréquence et les montants de ce budget.

Nous sommes quand même loin de la loi anti-discrimination du bonus collectif.

Monsieur le ministre, au vu du caractère individuel et du tarif horaire très élevé de cette plate-forme ResQ-Online, ne pensez-vous pas qu'il pourrait y avoir des risques de discrimination en fonction du statut des travailleurs, ResQ-Online ou les titres-services?

Quels éléments prouveront-ils que ce bonus individuel ne sera pas offert uniquement aux cadres supérieurs des entreprises, qui pourraient être les seuls à pouvoir se les offrir? Même si tout type de travailleur pourra bénéficier de ce genre de bonus, ne pensez-vous pas qu'il lui sera possible de déboursier de tels tarifs, même s'il reçoit une réduction sur la plate-forme grâce à ce bonus? *In fine*, dans le cadre de ce dossier, on sait bien qu'il y a un *ruling* fiscal, mais qu'en est-il des cotisations de sécurité sociale? C'est la cerise sur le gâteau.

04.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, chers collègues, monsieur Massin, depuis un certain nombre d'années, il existe en effet dans notre pays un système de bonus collectif, à savoir les avantages non récurrents liés aux résultats, réglés principalement par la CCT n° 90 du CNT.

Les employeurs qui souhaitent se servir de ce bonus collectif afin de rémunérer leurs travailleurs bénéficient d'un régime préférentiel en matière de sécurité sociale et d'une exonération fiscale. Cela est sans doute une des raisons principales du succès croissant de ce système. D'autres systèmes de bonus qui ne respectent pas les conditions de la CCT 90, par exemple les bonus individuels, ne sont en effet pas interdits, pour autant qu'ils respectent les lois et les règles en vigueur relatives, par exemple, au salaire minimum obligatoire, à la protection de la rémunération et au paiement du salaire en nature, à la sécurité sociale et à la fiscalité.

Quant à une éventuelle question de traitement discriminatoire d'un groupe de travailleurs déterminé suite à cette possibilité d'individualisation, chaque cas doit évidemment être examiné *in concreto*. Il en est ainsi dans le cas de la plate-forme dont vous faites mention, ResQ-Online, qui met ses services à la disposition des entreprises afin de leur permettre de rémunérer leurs travailleurs d'une manière qui, grâce à des *rulings* en matières fiscales et sociales, devient très avantageuse, de sorte que l'on peut se demander s'il n'existe pas de concurrence déloyale avec les indépendants réguliers qui offrent leurs services en dehors de cette plate-forme, de même qu'avec les entreprises de titres-services.

Le bonus collectif, s'il est payé dans le cadre du système précité, des avantages non récurrents liés aux résultats, ne peut toutefois pas être utilisé dans le cadre de la plate-forme ResQ-Online. De plus, ce bonus collectif peut uniquement être payé en argent. Si on voulait le faire d'une autre façon encore, cela nécessiterait une adaptation de la législation en la matière de la CCT n° 90.

Pour les questions restantes, il vaut mieux que vous vous adressiez à mes collègues, les ministres compétents pour la Sécurité sociale et les Finances. Comme vous le savez, pour les titres-services, ce sont les Régions qui sont compétentes.

Enfin, je tiens à mettre en garde contre la tendance consistant à remplacer la rémunération en argent par des formes de rémunération qui sont traitées de manière avantageuse du point de vue social et/ou fiscal. Plus la partie de la rémunération qui bénéficie d'un traitement fiscal et/ou social spécifique devient importante, plus les charges fiscales et sociales deviennent lourdes pour ceux qui ne peuvent pas bénéficier de ces traitements favorables.

Cette prolifération peut mettre à mal l'approche structurelle de l'allègement du coût salarial.

04.03 Éric Massin (PS): Monsieur le vice-premier ministre, je suis un peu frustré par votre réponse. Je m'attendais à ce que vous me disiez que vous alliez prendre contact vous-même avec vos collègues, entre autres le ministre des Finances, même s'il y a un *ruling* fiscal, pour prendre demain des dispositions légales qui n'autorisent plus ce genre de choses.

Vous dites que la convention collective de travail n° 90 s'applique, qu'il pourrait y avoir une possibilité de traitement discriminatoire. De l'autre côté, vis-à-vis des entreprises de titres-services ou vis-à-vis des indépendants, cela n'est pas très correct. Il vous appartient donc de prendre les dispositions en la matière soit pour dire: "Je valide le système, pour moi c'est tout à fait correct. Il y a un *ruling* fiscal, tant pis. Ce sont

des pertes de rentrées de cotisations de sécurité sociale, c'est de la dégradation de l'emploi, etc. Il y a des cadres qui peuvent en bénéficier, c'est un avantage qui est octroyé individuellement, c'est illégal mais cela se fait, puisqu'il y a le *ruling* fiscal. Tant pis, je suis d'accord." Ça, c'est un choix.

L'autre choix, c'est de prendre contact avec vos collègues pour essayer de mettre en place des dispositions qui permettent de faire pièce à ce système.

04.04 Kris Peeters, ministre: Monsieur Massin, je contacterai mes collègues afin de transmettre ces informations.

04.05 Éric Massin (PS): Au moins cela clarifiera les choses. Ce serait une bonne initiative de votre part.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Questions jointes de

- Mme Catherine Fonck au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la fraude sociale au sein des ambassades" (n° 11533)

- Mme Catherine Fonck au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'application du droit du travail dans les postes diplomatiques" (n° 11534)

05 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Catherine Fonck aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de sociale fraude in ambassades" (nr. 11533)

- mevrouw Catherine Fonck aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de toepassing van het arbeidsrecht in de diplomatieke posten" (nr. 11534)

05.01 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, ces deux questions sont jointes mais, même s'il s'agit des postes diplomatiques, ce sont des sujets différents. D'une part, il s'agit de l'emploi de l'assujettissement de la sécurité sociale et, d'autre part, c'est l'application du droit du travail. Les grouper ne me pose pas de problème mais je tiens à bien dissocier les deux.

Monsieur le vice-premier ministre, pour ce qui concerne le volet "emploi de l'assujettissement de la sécurité sociale des postes diplomatiques, il est de jurisprudence constante que le personnel d'ambassade qui ne participe pas aux missions de service public de l'État d'envoi, dont il n'est pas un ressortissant, doit être assujéti à la sécurité sociale. J'ai indiqué, dans la question que je vous ai envoyée, toute la jurisprudence et les références essentiellement de la cour du travail de Bruxelles. Je vise ici le personnel local, c'est-à-dire les Belges et les résidents belges permanents. Ils sont quand même nombreux. On ne peut pas dire qu'il s'agisse de situations nécessairement faciles. Il y a des traducteurs, des chauffeurs, des secrétaires, du personnel de nettoyage, etc. On ne peut admettre que ce personnel ne soit pas traité comme d'autres Belges.

La jurisprudence confirme la simple application des dispositions de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs. J'ai pu constater, dans un certain nombre de cas, que ce personnel belge et les résidents belges permanents de ces postes diplomatiques ne sont pas assujéti à la sécurité sociale. C'est donc très clairement une fraude sociale et un non-respect de la législation belge. En sus, c'est au vu et au su de l'État. L'État ferme les yeux et couvre donc cette fraude sociale.

Ces enjeux ne sont pas négligeables puisque cela concerne le droit aux allocations de chômage et la couverture accidents du travail ainsi que la prise en charge par l'assurance soins de santé et le volet pension. Certaines personnes qui ont terminé leur carrière se retrouvent avec zéro euro de pension. Ceci pour le volet assujettissement à la sécurité sociale.

Un second volet concerne l'application du droit du travail. Je vous ai interrogé, il y a quelques mois, et vous m'aviez répondu que la loi du 16 mars 1971 ne s'appliquait pas aux postes diplomatiques. Je suis surprise étant donné l'analyse juridique pertinente et claire qui a été faite par la cour du travail.

Un arrêt du 7 octobre 2015 considère qu'il faut, pour le personnel occupé dans les postes diplomatiques ou consulaires étrangers en Belgique et n'étant pas visé par les Conventions de Vienne, faire application de la loi sur le travail du 16 mars 1971 et de la réglementation du travail applicable aux travailleurs du secteur privé, ces postes ne pouvant être considérés comme participant de l'exercice de l'autorité publique belge.

J'ai l'impression que cette réponse a été préparée par le président de la Commission des Bons Offices, ce qui me laisse un goût amer. J'ai repris les propos que vous avez tenus le samedi 30 mai 2015 lors de l'assemblée générale de l'intersyndicale Ambassades. Ils sont repris dans la question, je ne vais pas les relire. Vous avez dit que notre pays disposait d'une très bonne protection sociale et qu'elle s'applique au personnel local des ambassades étrangères et missions diplomatiques. Vous avez également dit que vous vous étiez engagé à prendre des initiatives concernant le statut de ce personnel et sa protection sociale.

Je n'accepte donc pas l'interprétation que vous m'avez donnée dans la réponse parlementaire que vous m'avez faite il y a quelques mois. Le sujet en était le fait que le personnel est hors cadre de la loi de 1971. La jurisprudence est très claire et me donne raison.

Il ne s'agit pas de questions anecdotiques. Je rappelle quand même que, dans le volet du salaire minimum, sur les jours fériés, ces personnes ne sont en rien protégées. L'État accepte là des situations que je trouve totalement inacceptables.

J'ai donc, sur le volet de l'application du droit du travail, une demande claire à vous faire. Je pense qu'on ne peut plus tergiverser en la matière. On ne peut plus tenter de faire croire qu'ils ne sont pas soumis à la loi de 1971. Ils sont soumis à cette loi, et il faut trouver des modalités à ce sujet. J'ai examiné avec la CSC les modalités qui pourraient être trouvées pour qu'on puisse atterrir.

On peut réunir une commission paritaire *sui generis*. Je pense que cela peut être une piste. Une autre piste serait d'opérer via un changement de la loi de 1968 sur les commissions paritaires et les conventions collectives, pour que ces personnes aient un contrat de travail sans être fonctionnaires, ce qui permettrait alors de leur donner un minimum de respect, et, singulièrement, des protections en matière de droit du travail.

Je suis désolée, monsieur le président, mais j'avais deux questions très différentes. Monsieur le vice-premier ministre, j'espère que vous vous engagerez clairement et fermement.

05.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, madame Fonck, je vais examiner une deuxième fois la réponse que j'avais donnée, muni de votre information concernant l'arrêt, qui est, de votre part, très claire. Nous allons vérifier une deuxième fois concernant l'application de la loi. Il est possible que l'on m'ait donné des informations incorrectes; tout est possible. Je vais vérifier cela.

Le **président**: Voulez-vous que l'on reporte la question?

05.03 Kris Peeters, ministre: Non. Je vais me renseigner à nouveau car, comme vous, je suis inquiet de la situation sociale du personnel des ambassades et des postes diplomatiques.

La réglementation du chômage prévoit un délai spécifique lorsque les cotisations de sécurité sociale n'ont pas été retenues ou n'ont pas été versées à l'ONSS par l'employeur. Les journées de travail dont la rémunération n'a pas fait l'objet de retenues réglementaires ou a fait l'objet de retenues insuffisantes peuvent être prises en considération pour l'admission au bénéfice des allocations de chômage moyennant deux conditions. La première, c'est que les prestations de travail aient été effectuées dans une profession ou une entreprise assujettie à la sécurité sociale, secteur chômage. La seconde, c'est que le travailleur se soit plaint de la carence de son employeur auprès des services d'inspection compétents ou que son organisation syndicale ait contacté l'employeur par lettre recommandée à la poste.

Moyennant le respect de ces conditions, et pour autant qu'ils satisfassent également aux autres conditions prévues par la réglementation du chômage, les travailleurs concernés peuvent prétendre aux allocations de chômage. Les différentes administrations belges sont conscientes du problème de la fraude sociale au sein des ambassades et des postes diplomatiques et plus particulièrement du non-assujettissement de certains membres du personnel. Cela a mené à la création de la Commission des Bons Offices.

Depuis la mise en place de la Commission, des plaintes pour non-assujettissement des travailleurs à la

sécurité sociale belge ont été rapportées à propos de quinze représentations diplomatiques. Selon les ambassades concernées, le nombre de travailleurs varie entre un et plus de vingt travailleurs. L'intervention de la Commission a permis de régulariser la situation des travailleurs dans plusieurs dossiers. La Commission est limitée dans ses moyens de pression à l'égard des missions diplomatiques. Il convient de préciser que les services d'inspection compétents ne peuvent entrer dans les ambassades et consulats, comme ils le font dans d'autres lieux de travail.

L'autorisation de la représentation diplomatique est en effet requise. Cela n'empêche pas les services de l'inspection de procéder à des enquêtes.

Si l'enquête confirme l'absence de déclaration de travailleurs auprès de l'ONSS, un contact est pris auprès de l'ambassade afin qu'elle régularise la situation soit par courrier dans un premier temps, soit directement lors d'une rencontre avec l'ambassadeur de la mission diplomatique. En ce qui concerne plus particulièrement la régularisation des montants dus à titre de cotisations de sécurité sociale, la procédure est essentiellement amiable.

Vu le succès d'un premier *workshop*, la Commission a décidé d'en organiser un second fin juin 2016 sur le thème spécifique de la sécurité sociale en Belgique, afin de sensibiliser les missions diplomatiques à leurs obligations de déclarer à l'ONSS leur personnel recruté localement et aux conséquences graves pour les travailleurs non déclarés en termes de pension, de chômage, d'assurance maladie, etc.

En outre, la Commission recommande aux missions diplomatiques de recourir à un secrétariat social afin de les aider dans leurs démarches administratives pour se conformer à la réglementation sociale belge.

05.04 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le ministre, d'abord sur le volet assujettissement, la Commission des Bons Offices a été créée en 2013. Nous sommes trois ans plus tard et il est vrai qu'elle a réglé un certain nombre de situations individuelles. Elles ne sont pas anecdotiques! Il n'y en a pas une dizaine mais bien une petite centaine! Tout cela pour dire qu'au-delà de régler des situations individuelles si les gens portent plainte et en fin de parcours, je pense que l'État, qui est parfaitement informé de la situation et qui couvre quelque part cette fraude et ce non-respect de la loi, puisque c'est de cela qu'il s'agit, doit être beaucoup plus proactif. Une seule fois, l'État a utilisé des menaces de retrait de privilèges. Je pense que c'était avec l'ambassade d'Indonésie. Cela a bien fonctionné.

Je propose aussi, de manière beaucoup plus proactive, et j'ai fait la même suggestion au ministre des Affaires étrangères, que l'accréditation des ambassadeurs soit liée au strict respect des législations et du droit belge en la matière. Cela éviterait, pour toute une série de personnes concernées, d'être en situation de difficulté dans un deuxième temps.

Par ailleurs, s'agissant de l'application du droit du travail dans les postes diplomatiques, je vous ai soumis deux suggestions tout à l'heure. La solution pourrait prendre la forme d'une commission paritaire *sui generis* ou bien d'une modification de la loi de 1968. Je pense notamment à la question du salaire minimum. En effet, au-delà des discussions théoriques, il faut aller voir la vie réelle des personnes concernées, qui sont parfois payées de manière partielle. Comme ministre de l'Emploi, ce sont des choses que vous ne pouvez accepter, d'autant moins que nous sommes au XXIe siècle.

Je ne pense pas une seule seconde clore ce dossier. C'est pourquoi je reviendrai vous interroger.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: M. Daerden a dû nous quitter pour un bref instant. Je suppose qu'il reviendra tout à l'heure.

06 Samengevoegde vragen van

- de heer Stefaan Vercamer aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de uitzonderingen op het verbod op kinderarbeid in het kader van schoonheidswedstrijden" (nr. 11713)

- mevrouw Evita Willaert aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de organisatie van een *Mini Miss Belgium*-wedstrijd" (nr. 11812)

06 Questions jointes de

- M. Stefaan Vercamer au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des

Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les exceptions à l'interdiction du travail des enfants dans le cadre des concours de beauté" (n° 11713)

- Mme Evita Willaert au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'organisation d'un concours *Mini Miss Belgium*" (n° 11812)

06.01 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, maandag was al in het nieuws dat de Sociale Inspectie de minimissverkiezing afkeurt en niet wil laten doorgaan op 21 juli. Ik heb in de media vernomen dat de organisatrice een dossier wil opstellen voor de arbeidsinspectie om een uitzondering te vragen. Het is zo klaar als een klontje dat het gaat om kinderarbeid. Het is mogelijk om na motivatie daarop een uitzondering te vragen.

Hebt u een idee waarop die uitzondering gebaseerd kan zijn? Bestaat er een kans dat de minimissverkiezing alsnog kan doorgaan op 21 juli?

De Sociale Inspectie heeft gedaan wat ze kon. Er kunnen argumenten worden ingeroepen, zoals dat het gaat om dansen en een liedje zingen. Maar als we het vergelijken met de Miss België-verkiezing, weten we dat het gaat om de vraag wie de mooiste is. Dat is de reden waarom het niet goed zou om de minimissverkiezing te laten doorgaan. Wat zijn de perspectieven?

06.02 Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, we hebben maandag al duidelijk gemaakt in de krant waar we staan. De arbeidsinspectiedienst Toezicht op de Sociale Wetten was op de hoogte van de pers aankondiging enige tijd geleden. Daaruit bleek dat het Nationaal Comité Miss België op 21 juli 2016 een schoonheidswedstrijd voor meisjes van de Belgische nationaliteit tussen 6 en 10 jaar zou organiseren. De inspectie heeft meteen een advies gevraagd aan de kinderrechtencommissaris over de impact van een zo'n wedstrijd op het welzijn van kinderen en over de conformiteit met het Kinderrechtenverdrag.

De inspectie heeft ook kennisgenomen van een advies nr. 136 van het Bureau van de Raad van de Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen van 21 juli 2013 betreffende de kinderarbeid in het kader van minimissverkiezingen.

Uit beide adviezen is duidelijk gebleken dat er voor de inspectie voldoende redenen zijn om een eventuele afwijking op het verbod van kinderarbeid voor zulke evenementen te weigeren. Dat is de inspectie ook van plan als er een aanvraag tot afwijking wordt ingediend. Dat is tot nu toe nog niet gebeurd. De inspectie heeft proactief met het Nationaal Comité Miss België overlegd en meegedeeld dat er voor een loutere schoonheidswedstrijd geen afwijking kan worden verleend.

Dat weet de organisatie dus zeer zeker. U weet dat voor talentenwedstrijden, zangwedstrijden en dergelijke, onder bepaalde omstandigheden, wel afwijkingen kunnen worden toegelaten.

Indien een afwijking geweigerd wordt of indien er geen afwijking aangevraagd wordt en de wedstrijd toch nog doorgaat onder de voorziene vorm, dan zal de inspectie Toezicht op de Sociale Wetten een proces-verbaal opmaken wegens inbreuk op de arbeidswet. Men weet zeer goed dat we dit heel au sérieux nemen.

Er zijn in het verleden wel een aantal afwijkingen toegestaan als het ging om talentenwedstrijden, zangwedstrijden en dergelijke.

06.03 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Ik hoop dat er geen aanvraag voor een afwijking komt, hoewel die wel aangekondigd werd. Ik hoop ook dat ze er geen 'sausje over zullen gieten' om er op het laatste moment iets anders van te maken.

Het is heel duidelijk dat het hier wel degelijk om een missverkiezing gaat. Dat is niet alleen geen goede zaak omdat het om kinderarbeid gaat, maar ook niet omwille van de beeldvorming. Jonge meisjes worden al genoeg geconfronteerd met de beeldvorming rond hun uiterlijk. Op jonge leeftijd is het moeilijk te begrijpen dat men afgewezen wordt. Je kan zelf niets doen aan hoe je eruitziet.

Bedankt voor uw antwoord. Ik begrijp dat u alles doet wat u kan om dit niet te laten doorgaan, indien het gaat om een verkiezing puur op basis van het uiterlijk van die meisjes.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Question de M. Frédéric Daerden au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les recommandations de la Commission européenne pour la Belgique" (n° 11767)

07 Vraag van de heer Frédéric Daerden aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de aanbevelingen van de Europese Commissie voor België" (nr. 11767)

07.01 **Frédéric Daerden** (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, le 18 mai dernier, la Commission européenne a présenté ses recommandations à la Belgique. Le rapport déplore un affaiblissement du taux global de l'emploi dans notre pays.

Déjà en mars 2016, à l'occasion du Semestre européen, les intervenants de la Commission attiraient notre attention sur le faible taux d'emploi de certains groupes qui se situent toujours en dessous de la moyenne européenne. Un tableau reprenait notamment les travailleurs faiblement qualifiés: 46,6 % au lieu de 51,8 %; les jeunes: 39,6 % au lieu de 48,4 %; les travailleurs âgés: 42,7 % au lieu de 51,8 %; la deuxième génération: 59,5 % au lieu de 67,9 %. Pour ces différentes catégories, notre pays se situe en dessous de la moyenne européenne.

La Commission appelle notre pays à prendre des mesures pour mettre fin au différentiel existant entre ces différents groupes de population, mais aussi à créer des incitants pour relancer le taux d'emploi des travailleurs âgés.

À ce sujet, monsieur le ministre, dans votre projet de "travail faisable", qu'allez-vous mettre en oeuvre afin de prendre en compte le faible taux d'emploi des travailleurs âgés? De quelle manière votre réforme peut-elle créer une demande pour ces travailleurs sur le marché du travail?

Au sujet des travailleurs d'origine immigrée, la Belgique est pointée du doigt comme un des pays d'Europe où leur intégration sur le marché de l'emploi est la plus difficile. Quelles politiques de lutte contre les discriminations mettez-vous en place? Comment lutez-vous contre l'ethno-stratification du marché de l'emploi qui est bien présente dans notre pays?

Je terminerai en me référant à un article récent du journal *L'Echo*, qui révélait une mauvaise performance de la Belgique en termes d'intégration des femmes étrangères dans le marché de l'emploi avec seulement 46,3 % des femmes immigrées provenant de l'extérieur de l'Europe qui occupent un emploi dans notre pays. Comment expliquer cette réalité et lutter contre ce phénomène?

07.02 **Kris Peeters**, ministre: Monsieur le président, monsieur Daerden, le projet "travail faisable" prévoit un certain nombre de réformes structurelles ayant un impact sur le taux d'emploi général, y compris sur celui des travailleurs âgés. Parmi les nouvelles réformes envisagées, certaines d'entre elles auront un impact plus important sur les travailleurs âgés et sur la demande sur le marché du travail.

L'annualisation du temps de travail permettra aux entreprises d'avoir plus de souplesse de gestion en fonction des cycles d'activité. Cela répondra également à la nécessité pour les travailleurs de mieux équilibrer vie professionnelle et vie privée. J'imagine que nous en discuterons lorsque le projet de loi sera examiné en commission.

L'investissement dans davantage de formation tout au long de la carrière permettra aux travailleurs âgés de se maintenir dans l'emploi.

La création d'un compte carrière permettra aux travailleurs de déterminer l'intensité de leur carrière.

Les mesures favorisant les groupements d'employeurs auront un impact direct sur la demande sur le marché du travail, dont celle des travailleurs âgés pour les profils expérimentés.

Ces mesures permettront aux travailleurs de mieux adapter leur carrière à leurs propres besoins et donc de rester plus longtemps sur le marché du travail ainsi que de maintenir leur disponibilité afin de réduire les risques de licenciement et d'augmenter leurs chances pour trouver un autre emploi.

En ce qui concerne les travailleurs d'origine immigrée, un rapport établi par le SPF Emploi et Unia montre, de manière détaillée, que certains groupes se concentrent dans certains niveaux de salaires, secteurs et statuts. Les différences entre les personnes d'origine étrangère ne se limitent pas au niveau de l'emploi; elles cachent de fortes disparités sous-jacentes en matière de position sur le marché du travail. Il existe bel et bien un phénomène d'ethno-stratification sur notre marché du travail. Ce rapport plaide pour une politique en plusieurs étapes qui vise conjointement et prioritairement à faciliter ou simplifier l'accès au marché du travail et la mobilité personnelle, à éviter l'orientation trop rapide dans l'enseignement ainsi qu'à renforcer la politique anti-discrimination.

Au niveau des compétences du gouvernement fédéral relatives au marché du travail, les mesures entamées sous cette législature visent à maîtriser les coûts salariaux, à lutter contre les pièges à l'emploi et à offrir plus d'opportunités d'emploi.

Toutes ces mesures vont dans le sens d'un marché du travail qui intègre plus largement la population, y compris dans sa dimension ethnique.

En outre, en réponse au phénomène de migration internationale dans notre pays, la réglementation relative à l'accès des réfugiés au marché du travail en tant que salariés a été modifiée en vue de le rendre plus rapide, notamment afin d'améliorer l'intégration des demandeurs d'asile ou futurs bénéficiaires d'une protection internationale. En effet, ces personnes ne doivent plus attendre six mois après l'introduction de leur demande d'asile, mais seulement quatre mois.

Tous les niveaux de pouvoir doivent prendre leurs responsabilités dans leurs domaines respectifs. Bien évidemment, une concertation est nécessaire. Je réitère mon vœu de réunir en Comité de concertation au minimum les ministres en charge de l'Emploi, de l'Éducation et de la Migration.

07.03 Frédéric Daerden (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. Nous aurons l'occasion de revenir sur ces différents points lorsque vous déposerez vos projets.

En tout cas, je suis convaincu que la formation constitue un aspect essentiel du dossier. Je pense aussi à la réduction des prestations et aux conditions de travail en fin de carrière. Il convient également de trouver des formules qui correspondent au crédit-temps. L'objectif est de permettre aux aînés de poursuivre leurs activités dans de bonnes conditions.

S'agissant de l'immigration, vous confirmez le constat et la nécessité de poursuivre le travail à tous les niveaux de pouvoir.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

08 Question de M. Éric Massin à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la prévention du *burn-out* dans les entreprises" (n° 12214)

08 Vraag van de heer Éric Massin aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de preventie van *burn-out* in de bedrijven" (nr. 12214)

08.01 Éric Massin (PS): Monsieur le ministre, initialement, ma question devait être posée à Mme De Block mais elle a été réorientée chez vous.

Depuis septembre 2014, toutes les entreprises du pays doivent mettre en place des mesures de prévention afin de sensibiliser leurs employés au *burn-out*. Si ces règles ne sont pas respectées, une amende allant jusqu'à 6 000 euros peut leur être infligée.

Vous savez sans doute que plus de 120 000 personnes ont été frappées par une absence de longue durée à la suite d'une pathologie psychosociale. C'est ce qu'on appelle le *burn-out*. C'est un phénomène fort présent dans notre société. Dès lors, on se dit que ces mesures de prévention sont une bonne chose, tant pour les employés que pour les employeurs, pour autant qu'ils respectent les règles telles qu'elles ont été fixées.

Aujourd'hui, la Direction du Contrôle du bien-être au travail ne dispose que de 133 contrôleurs pour 250 000 sociétés à contrôler. Chaque jour, ces contrôleurs sont confrontés eux-mêmes à un surplus de

travail qui pourrait entraîner chez eux un *burn-out*. Vous imaginez! Ce serait relativement ennuyeux.

Quotidiennement, des plaintes sont adressées à propos d'entreprises ou de secteurs etc. Des informations peuvent être données mais il semblerait qu'il y ait urgence à renflouer le manque de contrôleurs afin qu'ils puissent travailler dans de bonnes conditions et vérifier au mieux que les informations sont bien fournies, tant aux entreprises qu'aux travailleurs.

Par ailleurs, même si la Direction du Contrôle du bien-être au travail réalise une analyse préalable des risques dans les différentes entreprises et qu'elle essaie d'être efficace, le manque de personnel est criant et les contrôles se font rares.

Dès lors, je posais la question à votre collègue, Mme De Block, de savoir si elle était bien au courant de cette situation. Cela date manifestement de 2014 ... Je souhaitais également savoir si elle comptait mettre en place des mesures afin que les entreprises soient plus contrôlées et si elle envisageait un renforcement du personnel de la Direction du Contrôle du bien-être au travail. Cela me semble plus que nécessaire. Enfin, je l'interrogeais sur les mesures qu'elle comptait prendre. Je suppose, monsieur le ministre, que vous avez de meilleures réponses à m'apporter.

08.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur Massin, je suis pleinement conscient du nombre limité d'inspecteurs disponibles pour contrôler et faire respecter les dispositions réglementaires en matière de bien-être au travail.

Selon les derniers chiffres disponibles, le nombre total d'inspecteurs occupés dans les services extérieurs du contrôle régional s'élève en effet à 133; néanmoins, le recrutement de six nouveaux inspecteurs est en cours. L'affectation de ces inspecteurs dans les différentes directions régionales a été effectuée en tenant compte de la charge de travail existante. Dans le cadre de l'exécution du contrat d'administration, les services d'inspection essayent d'augmenter leur efficacité en réduisant les inspections réactives, en faveur de campagnes d'inspection proactives dans un secteur ciblé et/ou dans une profession à risque plus élevé.

Même si une partie seulement des entreprises peut être contrôlée dans le cadre de ces campagnes, on peut compter sur un effet levier grâce au contact avec le secteur concerné et à la responsabilisation de celui-ci.

Cette approche sectorielle est renforcée dans la conclusion des protocoles de collaboration entre mon administration et certains secteurs, comme en 2015 avec le secteur de l'agriculture ou celui de la construction, le 28 avril 2016.

Ce protocole prévoit l'instauration d'un comité d'accompagnement au sein duquel figurent les employeurs et les travailleurs du secteur, mais aussi les représentants de mon administration et entre autres, des inspecteurs. L'objet est bien de créer des synergies, sans toucher, bien évidemment, à l'autonomie de l'inspection.

08.03 Éric Massin (PS): Monsieur le ministre, vous me permettrez une réplique légèrement politique. On sait que les besoins sont criants car, pour un travailleur, la confrontation au *burn-out* est un des maux de ce siècle; voire même une autre maladie récemment identifiée liée au fait de ne pas avoir suffisamment de travail, ce qui entraîne aussi des troubles psychosociaux. Je peux comprendre qu'on mette en place des protocoles d'accord pour essayer d'aller vers l'efficacité et l'efficacé. Mais 133 personnes pour 250 000 entreprises, même si vous sectorisez, c'est insuffisant. Je crois que le contexte budgétaire peut être évoqué à tort et à travers mais, dans ce cas-ci, l'État abandonne une de ses prérogatives. On doit le déplorer. Des centaines de milliers d'heures de travail sont perdues au bénéfice des entreprises et de l'activité économique en Belgique.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Barbara Pas aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het verlies van duizenden banen in de bouwsector" (nr. 12482)

- de heer David Geerts aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het massale banenverlies wegens deloyale concurrentie in de bouwsector" (nr. 12499)

- mevrouw Nahima Lanjri aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de steunmaatregelen voor de bouwsector" (nr. 12549)

09 Questions jointes de

- Mme Barbara Pas au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la perte de milliers d'emplois dans le secteur de la construction" (n° 12482)

- M. David Geerts au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les importantes pertes d'emploi dans le secteur de la construction occasionnées par une concurrence déloyale" (n° 12499)

- Mme Nahima Lanjri au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les mesures de soutien au secteur de la construction" (n° 12549)

09.01 Barbara Pas (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, deze week trok de bouwsector opnieuw aan de alarmbel, toen werd bekendgemaakt dat er alweer heel wat banen zijn gesneuveld. Sinds 2012 zouden twintigduizend banen verdwenen zijn in de Belgische bouwsector.

Hoewel het niet aan de sector zelf ligt, want deze is in expansie, zouden er jaarlijks vijfduizend jobs verdwijnen. De sector had eerder al berekend dat hij tegen 2019 een bijkomend verlies verwacht van maar liefst veertigduizend banen, niet omdat er minder wordt gebouwd, maar vooral omdat onze bouwvakkers via sociale dumping worden geconfronteerd met oneerlijke concurrentie. De belangrijkste oorzaak is de concurrentie van goedkope arbeidskrachten uit landen als Polen, Roemenië, Portugal en Bulgarije, die hun arbeiders veel minder betalen dan wat de Belgische aannemers moeten betalen. Volgens *De Tijd* van vorige week maakt het aantal gedetacheerden nu al meer dan een kwart uit van het officieel aantal arbeiders in de bouwsector. Eerder dit jaar maakte de RSZ bekend dat 101 172 buitenlanders aan de slag waren in de bouwsector. In 2007 waren dat er slechts een kleine 24 000. Dat betekent dat in de bouwsector, met ongeveer tweehonderdduizend werknemers, dit jaar voor het eerst in de geschiedenis meer dan de helft buitenlander is.

De Confederatie Bouw trekt dan ook terecht opnieuw aan de alarmbel en dringt erop aan om de kostenhandicap versneld weg te werken.

Mijnheer de minister, overweegt de regering een extra loonkostenverlaging specifiek voor de Belgische bouwbedrijven om ze concurrentieel te houden?

De regering kondigde in oktober van vorig jaar aan dat zij 600 miljoen euro opzij zou zetten voor een specifieke lastenverlaging. Dat bedrag zou echter pas in 2020 vrijkomen. Dan zal het voor veel Belgische bouwbedrijven te laat zijn. Is het niet aangewezen om die termijn te vervroegen? Zal die maatregel wel voldoende zijn?

Ten slotte, neemt deze regering ook initiatieven op Europees niveau om de scheefgegroeide situatie om te buigen? Het ligt immers aan de Europese detacheringsrichtlijn, die toelaat dat werknemers uit Oost- en Zuid-Europa in andere landen op die manier kunnen gaan werken.

Ik ben benieuwd naar uw antwoord.

09.02 David Geerts (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal de inleiding van mijn collega niet overdoen. Wij stellen vast dat door deloyale concurrentie bouwfirma's massaal in de problemen geraken. Ik wil mij focussen op het plan voor eerlijke concurrentie, dat de regering op 8 juli 2015, bijna een jaar geleden, heeft goedgekeurd. Naast maatregelen op nationaal vlak werden er ook maatregelen op internationaal vlak uitgevaardigd. Ik haal er drie aan.

Ten eerste, over de problematiek van de Nederlandse uitzendsector, met de detachering via niet-erkende uitzendbedrijven, wordt gezegd – en herhaald in de beleidsnota van uw collega staatssecretaris De Backer, die ik onlangs heb gelezen – dat de Nederlandroute zou worden aangepakt.

Ten tweede, het sluiten van bilaterale akkoorden omtrent het doorstorten van in het land van oorsprong onterecht geïnde socialezekerheidsbijdragen tussen de instellingen van de betrokken landen.

Ten derde, in afwachting van de wijziging van de Europese socialezekerheidsverordening zou worden

onderzocht of er met bilaterale of vrijwillige bilaterale akkoorden kan worden gewerkt aan het innen en doorstorten van socialezekerheidsbijdragen.

Mijn vraag is eenvoudigweg wat er tijdens het voorbije jaar is gebeurd. Volgens ons is er op het terrein niet veel gebeurd, maar ik wacht uw antwoord af.

09.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij hebben vorig jaar vanuit de meerderheid ook een resolutie goedgekeurd in verband met maatregelen om sociale dumping, onder meer in de bouwsector, tegen te gaan. Naar aanleiding daarvan heb ik eerder dit jaar al een vraag gesteld over specifieke steunmaatregelen voor de bouwsector.

U hebt toen aangegeven dat er een overleg was met de sociale partners over de manier waarop het bedrag van 604 miljoen, waarin was voorzien voor de bouwsector in de taxshift, zou worden verdeeld. Toen was dat nog niet duidelijk. Ondertussen vernamen wij van de Confederatie Bouw, via de pers, dat het geld pas in 2020 beschikbaar zou zijn wegens budgettaire of andere problemen. Nochtans werd door alle partners, uiteraard ook door de regering zelf, gezegd dat het van belang is om dringend actie te ondernemen. Vorig jaar kende de bouwsector nog een groei van de werkgelegenheid met 1,6 %, maar de laatste jaren stellen wij banenverlies vast in de sector, sommige jaren zelfs 5 %. De Confederatie Bouw heeft uitgerekend dat aan dat tempo tegen 2019 26 000 banen verloren zouden gaan. Ook voor de overheid betekent dit een verlies aan inkomsten.

Mijnheer de minister, klopt het dat het bedrag van 604,9 miljoen pas vanaf 2020 besteed zal kunnen worden? Zo ja, wat zijn de oorzaken daarvan? Kunnen die oorzaken eventueel worden aangepakt? Wat zal er inmiddels gebeuren om het banenverlies in te perken?

Kunnen er eventueel op het niveau van de Benelux maatregelen worden genomen? Op het niveau van de Benelux is een van onze voorstellen, met name over de inning van de sociale bijdragen, ook al overgenomen. Op Europees vlak hebben wij dat voorgesteld, maar omdat het niet zo evident is, is alvast afgesproken dat men op het niveau van de Benelux met een pilootproject zou starten.

Wat is de stand van zaken van het sociaal overleg dat samen met u gevoerd wordt over de verdeling van de 604,9 miljoen? Welke contacten zijn er geweest? Zijn er nog contacten gepland? Welke andere pistes liggen er nog op tafel om het banenverlies te beperken?

09.04 Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega Pas, Collega Geerts en collega Lanjri, dat de bouwsector kreunt onder al dan niet legale buitenlandse concurrentie is wellicht voor niemand in deze commissie een nieuw gegeven. Wij hebben van bij de start van de legislatuur maatregelen genomen om de problemen in de sector aan te pakken, zowel inzake de fraude als voor het verlagen van de loonkosten.

Vorige vrijdag werd door de Ministerraad een wetsontwerp goedgekeurd dat de handhavingsrichtlijn 2014/67, die de detacheringsrichtlijn beter moet doen naleven, omzet in Belgisch recht. Dit ontwerp geeft aan onze inspectiediensten meer wapens om frauduleuze detacheringen te bestrijden.

Dat is een eerste wapenfeit. Het ontwerp komt uiteraard ook naar hier voor verder debat en goedkeuring. Zo wordt het mogelijk om meer elementen in rekening te nemen om te bepalen of er wel degelijk een substantiële activiteit is in het buitenland en of de detachering wel een tijdelijk karakter heeft. De inspectie kan vragen om sociale documenten uit het land van herkomst te vertalen. Ieder bedrijf dat werknemers naar België detacheert, is verplicht een contactpersoon aan te wijzen met wie de inspectie kan communiceren. Boetes kunnen in heel Europa gemakkelijker worden geïnd.

Naast deze bijkomende middelen voor de inspectiediensten installeert dit ontwerp ook een aansprakelijkheid voor de betaling van de lonen in de bouwsector door de directe onderaannemer. Dit is niet beperkt in de tijd en kan onmiddellijk spelen, in tegenstelling tot het bestaande systeem.

Het wetsontwerp ligt voor bij de Raad van State. Ik kijk ernaar uit, en u ook, hoop ik, om het zo snel mogelijk in deze commissie te bespreken en goed te keuren.

Op Europees vlak zet België zich in om een wijziging te verkrijgen van de detacheringsrichtlijn 96/71. De aantrekkelijke elementen voor ons land zijn de volgende. Ten eerste, de beperking van de duur van de detacheringen die onder de richtlijn vallen. In het voorstel van de commissie is dat 24 maanden, wat volgens

ons nog redelijk lang is. Ten tweede, de bepaling dat de volledige verloning zoals die in het werkland bestaat moet worden toegepast en niet alleen het minimumloon, en de mogelijkheid om cao's ook te laten naleven door onderaannemers.

U weet dat een aantal nationale parlementen de procedure van de gele kaart hebben ingeroepen, waardoor de Commissie nu gemotiveerd moet beslissen of zij het ontwerp al dan niet ongewijzigd handhaaft. Zodra dat achter de rug is, kan de behandeling worden voortgezet.

Samen met staatssecretaris De Backer heb ik vorige week op de EPSCO-Raad in Luxemburg de Commissie aangemoedigd om snel verder te gaan met deze richtlijn, na het Brexit-referendum. Morgen kan hopelijk ook de discussie over andere grensoverschrijdende aspecten, zoals de problematiek van de schijnzelfstandigen en de contesteerbaarheid van de A1-documenten, ter sprake komen.

Met betrekking tot de uitzendsector en in het bijzonder het probleem van de constructies met talrijke niet-erkende Nederlandse uitzendbedrijven, werd in de Benelux-werkgroep "illegale uitzendkantoren" tussen de handhavingsdiensten, zowel federaal als voor het Vlaams Gewest, een aanpak en een concrete methodiek ontwikkeld die hoofdzakelijk uit twee componenten bestaat. Ik wil ze even met u overlopen. Enerzijds, de uitwisseling en vergelijking van big data-gegevens over grensoverschrijdende tewerkstelling vanuit Nederlandse uitzendkantoren die in België en Nederland beschikbaar zijn. Deze vorm van gedeelde datamining leverde bij de eerste tests lijsten op van verdachte ondernemingen op basis waarvan de Nederlandse autoriteiten reeds onmiddellijk sociale ontduiking konden vaststellen. Anderzijds, een lijst van ondernemingen die in aanmerking komt voor doelgerichte gezamenlijke controles. Deze laatste vormen dan ook de tweede component van de methodiek. Het komt erop neer dat op bepaalde tijdstippen zowel op Nederlands als op Belgisch grondgebied gelijktijdige controles worden uitgevoerd, waaraan zowel Nederlandse als Belgische inspecteurs deelnemen.

Deze eerste controles bieden goede perspectieven voor de toekomst en zullen nader worden uitgewerkt en vermenigvuldigd. Alle actoren uit de handhavingsketen worden daarbij betrokken, inclusief het Vlaams Gewest en de betrokken arbeidsauditoraten.

De inspectie Toezicht op de Sociale Wetten heeft in 2015 1 415 bouwbedrijven gecontroleerd, waarbij 1 207 werknemers en 202 zelfstandigen in overtreding werden bevonden; 877 werknemers en 85 zelfstandigen waren niet in orde met hun A1-formulier. Dat toont aan dat de inspectie specifiek en doelgericht in de bouwsector controleert op overtredingen inzake detacheringen. Dat tempo van controles wordt in 2016 voortgezet.

Voor een antwoord op de vragen over de initiatieven op Europees vlak inzake de inning van sociale bijdragen verwijs ik graag naar mijn collega's bevoegd voor Sociale Zaken en voor fraudebestrijding.

Ook op het vlak van de loonkosten heeft de regering, zoals u weet, niet stilgezeten. Ik denk in dat verband aan loonmatiging in het algemeen, aan een indexsprong enzovoort.

De algemene lastenverlaging via de taxshift levert voor de bouwsector volgens zijn eigen berekening ruim 80 miljoen euro op. De maatregel voor de eerste aanwerving levert 22 miljoen euro op. Bovendien is, zoals u weet, een extra budget uitgetrokken van 600 miljoen euro, waarnaar u verwees. De precieze operationalisering van dat bedrag maakt momenteel het voorwerp uit van gesprekken met de sector. Een mogelijkheid bestaat erin de definitie van ploegen- en nachtarbeid aan te passen, zodat ook de bouwactiviteiten daaronder kunnen vallen, wat een zeer creatief gegeven is.

De bouwsector zelf oppert een lastenverlaging van 6 euro per uur nodig te hebben om de kloof met de lonen in Oost-Europa voldoende te dichten. De lastenverlagingen waarover ik sprak, alsook de loonmatigheden en de indexsprong, zouden samen op termijn tot het bedrag waarvan sprake moeten kunnen leiden of zouden alleszins voldoende in de buurt moeten kunnen komen, om het probleem van de oneerlijke concurrentie afdoende aan te pakken, natuurlijk in combinatie met de antifraudemaatregelen. Concreet en specifiek voor de bouwsector bekijken wij echter of het stelsel van de ploegenarbeid kan worden aangepast, zodat ook de bouwsector onder dat stelsel zou vallen en wij op die manier op een naar mijn mening erg efficiënte en creatieve manier aan de vraag van de bouwsector tegemoetkomen.

Wij zijn intensief met dat voorstel bezig. Hoe sneller, hoe beter. Het is niet onze of mijn bedoeling om te wachten tot 2020, terwijl dat bedrag van 604 miljoen euro staat te blinken. Er is trouwens afgesproken dat

die 604 miljoen euro in 2020 vrijkomt, maar ook dat wij zo snel mogelijk, in de loop van 2016, maatregelen zullen nemen. Wij zijn daar volop mee bezig.

Natuurlijk moeten wij ervoor opletten om niet te vervallen in staatssteun of om bepaalde sectoren te ondersteunen waarmee Europa problemen heeft. Juridisch-technisch moet alles ook conform de Europese regelgeving zijn. Misschien blijkt dit creatief voorstel om het ploegenstelsel zo te wijzigen dat ook de bouw ervoor in aanmerking komt, een zeer eenvoudig maar ook zeer efficiënt instrument.

09.05 Barbara Pas (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw zeer uitgebreid antwoord. Het is inderdaad geen nieuw probleem. Als er op acht jaar tijd een verviervoudiging was van het aantal buitenlandse werknemers in de Belgische bouwsector, dan kunt u inderdaad niet lang meer wachten. Het is nog vier jaar tot 2020. Als er per jaar vijfduizend jobs sneuvelen, zou het inderdaad dom zijn om zolang te wachten.

U pint zich niet vast op een datum, in tegenstelling tot bijvoorbeeld in het ARCO-dossier, waar u stelt voor het einde van het jaar een oplossing te hebben.

09.06 Minister Kris Peeters: Dat ondersteunt u toch?

09.07 Barbara Pas (VB): Als dat niet met belastinggeld gebeurt, dan ondersteun ik dat zeker, mijnheer de minister.

Het siert u dat u zo snel mogelijk aan een oplossing werkt. U hebt een heel aantal maatregelen opgesomd. De regering heeft echter ook maatregelen genomen die aannemers raken die woningen renoveren, en die dus het tegenovergestelde effect hebben. Ik denk bijvoorbeeld aan het verlaagd btw-tarief, dat enkel nog toegestaan is voor woningen ouder dan tien jaar in de plaats van ouder dan vijf jaar. Er zijn dus veeleer maatregelen nodig om het voor de bouw aantrekkelijker te maken.

Het kalf ligt natuurlijk gebonden op Europees niveau. Ik hoop dat de wijzigingen die u wenst aan te brengen in de detacheringsrichtlijn grondig genoeg zullen zijn. Enerzijds speculeert u namelijk wel op het verloren gaan van banen als gevolg van een eventuele Brexit. Als vandaag iets zwart op wit bewezen is, is het toch wel dat er vandaag al duizenden jobs verloren gaan door het ongelimiteerde vrije verkeer van personen in de huidige Europese Unie. Ik denk dat het belangrijkste is dat u in de Europese Unie een vuist maakt en dat u ervoor zorgt dat wij, zoals elke lidstaat zou moeten kunnen, opnieuw het recht hebben om onze arbeidsmarkt en onze sociale zekerheid te beschermen.

09.08 David Geerts (sp.a): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wacht even af hoe het stelsel van de ploegenarbeid zal werken. Wat u zegt over de staatssteun klopt, maar voor de sp.a is er een probleem van deloyale concurrentie. Eigenlijk zou men een *level playing field* en zeker en vast een *social level playing field* moeten kunnen creëren, zodat men geen staatssteun moet geven en de regelgeving voor iedereen dezelfde is.

Wat de handhavingsrichtlijn betreft, staatssecretaris De Backer had dat vorige week ook al aangekondigd in het kader van de bespreking van de programmawet. Ook daar wacht ik af.

Wat de loonschulden en dergelijke betreft, heb ik begrepen dat het alleen met terugwerkende kracht is en waarschijnlijk gaat het om een verwittiging. Dan is er ook nog het aspect van het loon. Hoe gaat men dat definiëren in de verschillende sectoren? Dat geeft natuurlijk aanleiding tot discussies die soms schrijnend zijn.

09.09 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, u gaf een uitgebreid antwoord, waarvoor dank. De problematiek is inderdaad complex. Als er bijvoorbeeld 6 euro loonverschil is, gaat het alleen nog maar over objectiveerbare zaken, waarbij er geen misbruiken zijn. Ik vind het goed dat u inzet op het aanpakken van misbruiken en sociale dumping, want die zijn er en ze moeten worden aangepakt, maar daarnaast speelt natuurlijk ook de detacheringsrichtlijn. Zelfs bij een correcte toepassing en met de nieuwe maatregelen is er nog altijd een concurrentieel nadeel voor dit land omdat de loonkosten hoger zijn dan in de andere landen. Zelfs als men voor de gedetacheerde werknemers de sociale bijdragen betaalt in het land van herkomst, blijft dat een probleem vormen. Dat kan niet in een-twee-drie weggewerkt worden, tenzij de lonen in die landen verder zouden stijgen. Dan kan men op termijn natuurlijk wel een oplossing bedenken, maar zover zijn we nog niet.

Ondertussen ben ik blij dat u meedenkt over creatieve oplossingen om te zoeken naar mogelijkheden om de loonkloof maximaal te verkleinen. Misschien kan het verschil van 6 euro niet volledig, maar wel voor een groot deel worden weggewerkt. De ploegenarbeid is een maatregel.

Voor het overige hoop ik dat het bedrag van meer dan 600 miljoen euro er komt. Ik heb geen antwoord gekregen op de vraag waarom dat geld nog geblokkeerd is tot 2020, zoals de Confederatie Bouw zegt. Dat is niet duidelijk gebleken uit uw antwoord. Is er al dan niet een technisch probleem? Kunt u mij misschien de schriftelijke versie van uw antwoord geven?

09.10 Minister **Kris Peeters**: Het is een budgettaire kwestie.

09.11 **Nahima Lanjri** (CD&V): Het is een budgettair probleem, maar als u een creatieve oplossing naar voren schuift, neem ik aan dat die ook een budgettaire consequentie heeft? Ik hoop dat wij hiertoe overgaan, want het verlies van jobs heeft een nog veel grotere budgettaire consequentie. Als men 26 000 gezinnen zonder werk zet, en dus zonder inkomen, dan betekent dat een zeer groot verlies, zowel voor de betrokken gezinnen, die hun inkomen verloren zien gaan, als voor de samenleving. Ik vind dat wij absoluut moeten inzetten op het tegengaan van banenverlies.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

10 **Question de M. Gautier Calomne au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la mise en place d'un service à la collectivité pour les chômeurs de longue durée" (n° 9377)**

10 **Vraag van de heer Gautier Calomne aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het invoeren van gemeenschapsdienst voor langdurig werklozen" (nr. 9377)**

10.01 **Gautier Calomne** (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, l'accord de gouvernement prévoit qu'un "cadre pour la mise en place d'un service à la collectivité pour les chômeurs de longue durée sera élaboré. Celui-ci sera exécuté par un accord de coopération avec les Régions. Ce cadre doit répondre aux conditions suivantes: le service à la collectivité est de deux demi-journées par semaine; l'exercice du service à la collectivité ne doit pas réduire la disponibilité pour le marché du travail; le service à la collectivité doit être intégré dans un trajet vers l'emploi; les Régions reçoivent la possibilité de suspendre les chômeurs de longue durée qui refusent une offre de service à la collectivité".

Eu égard à l'importance de cet engagement fédéral dans la bataille pour l'emploi, je souhaiterais vous poser les questions suivantes.

Quel est l'état du chantier visant à instaurer ce service à la collectivité?

Des mesures particulières ont-elles déjà été retenues en termes d'application?

Quels sont les obstacles qui restent encore à surmonter et quel est le calendrier prévu pour la finalisation de ce dossier?

S'agissant des synergies nécessaires avec les entités fédérées, quel a été jusqu'à présent l'état des négociations?

Vos interlocuteurs régionaux ont-ils exprimé des positions particulières et, le cas échéant, pouvons-nous en connaître la teneur?

10.02 **Kris Peeters**, ministre: Monsieur Calomne, en ce qui concerne les services à la collectivité pour les chômeurs de longue durée, selon le texte de l'accord de gouvernement, ces activités seront d'une importance minime, c'est-à-dire maximum deux demi-jours par semaine de sorte que l'exercice du service à la collectivité ne réduise pas la disponibilité pour le marché du travail du demandeur d'emploi. De plus, cette activité doit être intégrée dans un trajet vers l'emploi et ne peut donc pas être considérée comme une sorte de travail forcé mais comme une occasion de faire des progrès sur un parcours qui servira de tremplin vers un emploi durable et de qualité.

Comme mentionné dans ma note de politique générale, un cadre légal pour la mise en place d'un service à la collectivité pour les chômeurs de longue durée sera élaboré en 2016 en concertation avec les Régions. J'ai déjà pris contact à ce sujet avec mes collègues ministres régionaux de l'Emploi. Mon collègue flamand Philippe Muyters m'a déjà fait part d'un projet très développé en la matière. Dès que j'aurai reçu la réponse de l'ensemble des Régions, les négociations pourront démarrer.

La réponse à votre question est donc prématurée. J'espère que nous aurons les réponses des ministres régionaux aussi vite que possible.

10.03 Gautier Calomne (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. Je prends bonne note que normalement, pour l'année 2016, vous devriez aboutir. Nous reviendrons vers vous pour vous poser des questions plus précises une fois que vous aurez eu l'accord des autres ministres régionaux. C'est un dossier que nous suivrons.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

11 Question de M. Gautier Calomne au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les problèmes de communication de données entre le Forem et l'ONEM" (n° 11249)

11 Vraag van de heer Gautier Calomne aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de moeilijke gegevensdoorstroming tussen de Forem en de RVA" (nr. 11249)

11.01 Gautier Calomne (MR): Monsieur le président, j'ai déposé cette question il y a un peu plus d'un mois.

Monsieur le vice-premier ministre, la presse a récemment fait écho des difficultés de communication d'informations qui existeraient actuellement entre le Forem et l'ONEM. Il semble en effet qu'un problème de transmission des données ne permette pas de maintenir à jour les dossiers des demandeurs d'emploi. Par conséquent, les demandeurs d'emploi wallons ne seraient pour le moment plus menacés de sanctions lorsqu'ils écopent d'une évaluation négative après un contrôle du Forem.

Comme vous le savez, suivant la sixième réforme de l'État, ce sont les organismes régionaux qui vérifient que leurs usagers recherchent activement un travail, qu'ils ne refusent pas d'emplois réputés convenables ou encore qu'ils suivent des formations adaptées. Le Forem est donc désormais compétent pour déterminer quel demandeur d'emploi peut être sanctionné, alors que l'ONEM exécute les sanctions prévues.

Monsieur le vice-premier ministre, je souhaiterais vous poser les questions suivantes. Pouvez-vous confirmer ces informations parues dans la presse et nous détailler la nature de ces problèmes de transmission? Quelles sont les raisons de ces dysfonctionnements et quelles en sont les conséquences du point de vue de l'application des éventuelles sanctions décidées à l'encontre des demandeurs d'emploi? Quelles initiatives vos services ont-ils prises, en concertation avec le Forem, pour régler cette situation? À quelle échéance la situation devrait-elle pouvoir se rétablir? Enfin, pouvez-vous me dire si des difficultés similaires ont été éventuellement observées au niveau des deux autres Régions?

11.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, cher collègue, je confirme que l'ONEM a effectivement rencontré des problèmes lors de l'échange des données avec le Forem. Cela n'empêche pas l'application des sanctions prises par l'ONEM. Elles sont seulement retardées de quelques semaines. Les 6 et 7 avril, l'ONEM a reçu les premières données concernant les décisions prises dans le cadre du contrôle de la disponibilité active et passive. Ces données ont été utilisées par l'ONEM et les décisions du Forem ont été appliquées. L'échange de données a été interrompu le 8 avril car des anomalies ont été constatées. Celles-ci ont été communiquées aux experts du Forem sur base des derniers fichiers tests reçus. Il apparaît que la plupart des problèmes sont résolus, même si certains concernant des dossiers spécifiques doivent encore être résolus. L'échange des données a pu reprendre dès le 9 mai.

Des réunions et contacts réguliers ont lieu entre les experts de l'ONEM et les services régionaux de l'emploi concernant les échanges d'informations dans le cadre des transferts de compétences afin d'optimiser les transferts et de résoudre les difficultés rencontrées. Cette problématique était un des points à l'ordre du jour de la réunion du collège des fonctionnaires dirigeants, organisée par l'ONEM le 10 mai.

Je voudrais encore attirer votre attention sur le fait que, comme l'ONEM l'a rappelé à de nombreuses reprises, les transferts de compétences sont des opérations très complexes impliquant, entre autres, la mise en œuvre de nouvelles réglementations et procédures ainsi que de nouveaux programmes et flux informatiques. En outre, les délais impartis sont très courts.

Malgré une intense préparation, il n'est donc pas anormal que des difficultés surviennent, surtout dans la période de démarrage, l'important étant de pouvoir y apporter rapidement des solutions. Les services régionaux peuvent pleinement compter sur le soutien de l'ONEM.

11.03 Gautier Calomne (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses. Comme vous l'avez dit, le transfert de compétences nécessite et implique un certain nombre de procédures à mettre en place. Il convient donc d'être un peu plus patient et tolérant par rapport à cette mise en place mais aussi peut-être d'y être plus vigilant car cela implique également de nouvelles habitudes.

Enfin, il ne me semble pas que vous ayez répondu à ma question de savoir s'il y avait eu d'autres problèmes dans d'autres Régions. Non, c'était uniquement limité à la Région wallonne. Je vous remercie pour vos réponses.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de huisarbeid" (nr. 12588)

12 Question de Mme Nahima Lanjri au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le travail domestique" (n° 12588)

12.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, ik stelde u een tijdje geleden een vraag over huisarbeid. Uit uw antwoord bleek dat er jaarlijks ongeveer 1 500 klachten binnenkwamen bij de inspectiediensten, terwijl er ongeveer 18 000 huisarbeiders zijn; 2 488 van de vaststellingen hadden betrekking op het welzijn op het werk en 1 595 op zwartwerk. De sector van het huispersoneel is dan ook heel gevoelig voor misbruiken. Het is ook een sector die gebruikmaakt van verschillende statuten: huispersoneel, dienstbodes, au pairs enzovoort.

Onlangs onderschreef ons land Conventie 189 van de Internationale Arbeidsorganisatie. Daarin hebben we ons geëngageerd om de basisrechten in verband met sociale bescherming en arbeidsrecht ook toe te kennen aan huispersoneel en ook aan mensen die huishoudelijk werk verrichten binnen een werkgever-werknemersrelatie.

Op het gebied van de welzijnswetgeving hebben we al heel wat maatregelen genomen. Ook in de voorbije legislatuur maakten we werk van een verbetering van het statuut van dienstbodes door hen sociale rechten te geven. Men zou volgens mij echter toch nog een aantal regels met betrekking tot de arbeidsinspectie moeten aanpassen om de controle te vergemakkelijken in woningen die nu erkend zijn als werkplaats voor personeel.

Ik had u daarom graag de volgende vragen gesteld, mijnheer de minister.

Is het een optie dat u als minister de markt van de huisarbeid beter in kaart brengt, zodat we een beter zicht krijgen op de meest kwetsbare groepen, waar zich de grootste misbruiken voordoen en hoe deze misbruiken kunnen worden aangepakt? Heeft u of uw administratie al concrete stappen genomen op dit vlak, eventueel in samenwerking met andere partners? We stellen namelijk vast dat er ontzettend veel misbruiken zijn. Dat is nog maar het topje van de ijsberg. Er zijn veel meer misbruiken dan waar de inspectie weet van heeft.

Welke acties plant u nog, zodat ons land in regel is met Conventie 189? Wie wordt er bij dit proces betrokken? Op welke termijn zijn er nog acties gepland en welke?

Hoe zal u ervoor zorgen dat de Sociale Inspectie makkelijker toegang krijgt tot privéwoningen dan nu het geval is? U hebt vorige maand de huidige wetgeving al uitvoerig toegelicht. Er is iets dat me toch niet helemaal logisch lijkt. Vandaag de dag krijgt de inspectie wel toegang tot woningen waar au pairs werken, terwijl dat strikt genomen zelfs geen werknemers zijn. Dit is niet het geval voor huispersoneel. Het lijkt me

noodzakelijk dat de wetgeving op dat vlak wordt aangepast, zodat de inspectie gemakkelijker controles kan uitvoeren op de werkvloer, ook als het gaat om privéwoningen, uiteraard zonder de privacy te schenden.

Dat doen we in het geval van de au pairs ook niet en daar heeft de inspectie geen enkel probleem mee. Laat u eventueel dus inspireren door de manier waarop dit gebeurt bij de au pairs. Op die manier kan u ervoor zorgen dat er voldoende inspectie is om misbruiken ook aan te pakken.

12.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Lanjri, het is altijd interessant om bepaalde zaken in kaart te brengen. Meten is immers weten.

Meer kwantitatieve en kwalitatieve gegevens kunnen ons helpen om de sector van de huisarbeid beter in kaart te brengen. U hebt daarin gelijk. Ik hoef echter ook niet uit te leggen dat wij natuurlijk moeten woekeren met de middelen die wij hebben.

Ik zal samen met mijn administratie onderzoeken welke mogelijkheden er zijn, niettegenstaande de budgettaire beperkingen. Indien er opportuniteiten zijn, zal ik dat zeker laten onderzoeken.

Zoals u weet, beperkt artikel 24 van het Sociaal Strafwetboek de toegang van de sociaal inspecteurs tot bewoonde lokalen tot de volgende gevallen. Ik heb ze voor u even opgesomd. Ten eerste, wanneer de sociaal inspecteurs zich tot vaststelling op heterdaad van een inbreuk ter plaatse begeven. Ten tweede, op verzoek of met toestemming van de persoon die het werkelijk genot heeft van de bewoonde ruimte; het verzoek of de toestemming moet schriftelijk en voorafgaand aan de visitatie worden gegeven. Ten derde, in geval van oproep vanuit die plaats. Ten vierde, in geval van brand of overstroming. Ten vijfde, wanneer de sociaal inspecteurs in het bezit zijn van een machtiging tot visitatie uitgereikt door de onderzoeksrechter.

Momenteel is dat de situatie voor het huishoudpersoneel, behoudens au pairs. In de praktijk is een controle in een privéwoning nog steeds zeer moeilijk en is de sociaal inspecteur doorgaans afhankelijk van de geschreven toestemming van de bewoner om de woning te mogen betreden.

Bij een klacht zal een sociaal inspecteur dus bijna altijd vooraf contact opnemen met de bewoner en hem met de mogelijke mistoestanden confronteren zonder dat een controle in de privéwoning wordt uitgevoerd.

Een uitzondering geldt wanneer de precaire werkomstandigheden vanaf de openbare weg kunnen worden vastgesteld, bijvoorbeeld bij het wassen van ramen aan de buitenkant van de woning op hoogte zonder beveiliging. Dan hoeft men de woning vanzelfsprekend niet te betreden.

De bepaling uit de au pairwetgeving waarnaar wordt verwezen, is artikel 26, 9° van het KB van 9 juni 1999 houdende de uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, waarbij gezinnen zich akkoord verklaren om toezichthoudende ambtenaren toegang te verlenen tot de woning.

Rond dit aspect uit de welzijnswetgeving wordt momenteel overlegd binnen de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk. Men wil nagaan op welke wijze de welzijnswetgeving het best kan worden toegepast op huisarbeiders op basis van hun specifieke arbeidsomstandigheden en de risico's waaraan ze worden blootgesteld, conform Conventie 189 van de International Labour Organisation en de reglementering die daar is afgesproken.

12.03 **Nahima Lanjri** (CD&V): Ik kijk ernaar uit of uw administratie tot de mogelijkheid zal komen om dat onderzoek te voeren.

Het klopt dat men sommige problemen kan oplossen zonder op de werkvloer aanwezig te zijn. Tegelijk lijkt het mij ook noodzakelijk om misbruiken zoals uitbuiting en zwartwerk of situaties waarbij huispersoneel wordt opgesloten, op de werkvloer aan te pakken. We moeten de wetgeving aanpassen om de inspectie ruimere mogelijkheden te geven. Ik reken daarvoor op uw medewerking.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Le **président**: La question n° 12611 de M. Veli Yüksel est transformée en question écrite.

*La réunion publique de commission est levée à 16.39 heures.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.39 uur.*